

PARETO SECURITIES AB VILLKOR OCH INFORMATION

Gällande från 25 maj 2018

AVD I - DEFINITIONER	2
AVD II - VILLKOR OCH INFORMATION DEPÅ, INVESTERINGSSPARKONTO OCH HANDELSKONTO	3
AVD II.A - Allmänna villkor för handel med finansiella instrument (from 3 jan 2018)	3
AVD II.B - Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument (from 3 jan 2018)	5
AVD II.C - Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument (from 3 jan 2018)	9
AVD III - VILLKOR OCH INFORMATION DEPÅ	11
AVD III.A - Allmänna bestämmelser för depå/konto (from 3 jan 2018)	11
AVD IV - VILLKOR OCH INFORMATION INVESTERINGSSPARKONTO	16
AVD IV.A - Förhandsinformation om Investeringsparkonto (from 28 april 2015)	16
AVD IV.B - Allmänna villkor för Investeringsparkonto (from 28 april 2015)	18
AVD V – ÖVRIGA BESTÄMMELSER	23

Pareto Securities AB

Organisationsnummer: 556206-8956

Adress: Box 7415

103 91 Stockholm

Mail: clientservice.se@paretosec.com

Tel: +46 (0) 8 402 50 00

Fax: +46 (0) 8 402 51 30

AVD I - DEFINITIONER

I detta dokument ska följande definitioner gälla om inte annat särskilt anges.

a) värdepapper

dejs finansiellt instrument såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. 1) överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, 2) penningmarknadsinstrument, 3) andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), 4) finansiella derivatinstrument, och 5) utsläppsrätter;

dejs värdehandling, varmed avses handling som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, dvs. 1) aktie eller enkelt skuldebrev som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument 2) borgensförbindelse, 3) gåvobrev, 4) pantbrev eller liknande handling.

b) avräkningsnota besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts.

c) reglerad marknad såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsrättsliga regler – så att det leder till ett kontrakt.

d) handelsplats såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

e) utförandeplats en handelsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES.

f) handelsplattform en MTF-plattform eller en OTF-plattform.

g) MTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument - inom systemet och i enlighet med icke skönsrättsliga regler - så att det leder till ett kontrakt.

h) OTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt.

i) systematisk internhandlare, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett värdepappersinstitut som på en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

j) multilateralt system, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet.

k) förvaring av värdepapper, såväl förvaring av fysiska värdepapper som sådant förvar av dematerialiserade värdepapper som uppkommer genom registrering i depå.

l) depåförande tredjepart, värdepappersinstitut som på uppdrag av institutet eller annan depåförande tredjepart förvarar värdepapper i depå för kunders räkning.

m) värdepappersinstitut, värdepappersbolag, svenska kreditinstitut med tillstånd att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige, samt utländska företag med tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar värdepappersrörelse.

n) värdepapperscentral, såsom definierat i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, dvs. detsamma som i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler, i den ursprungliga lydelsen.

o) bankdag, dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är fredag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

p) central motpart (CCP), såsom definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir), dvs. en juridisk person som träder emellan motparterna i kontrakt som är föremål för handel på en eller flera finansmarknader och blir köpare till varje säljare och säljare till varje köpare.

q) Bolaget, avser Pareto Securities AB, org.nr. 556206-8956

r) OTC-handel, handel genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel, mot institutets egna lager eller mot annan av institutets kunder

AVD II - VILLKOR OCH INFORMATION DEPÅ, INVESTERINGSSPARKONTO OCH HANDELSKONTO

AVD II.A - Allmänna villkor för handel med finansiella instrument

Uppdrag

Begäran från Kunden, lämnad på det sätt Bolaget anvisat, om utförande av handel ("uppdrag" eller "order") innebär, såvida inte annat särskilt överenskommit, ett uppdrag åt Bolaget att för Kundens räkning söka träffa avtal avseende handel med finansiella instrument i enlighet med de villkor Kunden lämnat. Bolaget lämnar inte någon garanti för att ett uppdrag leder till handel.

Bolaget utför uppdrag med tillämpning av gällande marknadsregler och god sed på marknaden.

Bolaget är inte skyldigt att acceptera uppdrag. Bolaget äger rätt att utan angivande av skäl avsäga sig uppdrag om Bolaget skulle misstänka att ett utförande av uppdraget kan stå i strid med gällande lagstiftning, t.ex. lagstiftning om marknadsmissbruk, eller med andra tillämpliga marknadsregler eller god sed på värdepappersmarknaden, om Kunden inte tillhandahåller den information eller handlingar som krävs för att institutet eller Kunden ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP) eller om Bolaget av annan anledning anser att det föreligger särskilda skäl därtill.

Kunden är medveten om att Bolaget spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till en transaktion, t.ex. i samband med att Kunden lämnar Bolaget uppdrag eller betalnings- eller leveransinstruktioner. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med Kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket Bolaget har rätt att ta ut en skälig avgift.

Kundens order gäller, om inte annat överenskommit, den dag ordern tas emot och längst till dess Bolaget den dagen avslutar handeln med det slag av finansiellt instrument som ordern avser.

För att genomföra transaktioner i instrument som handlas på andra utförandeplatser än sådana där Bolaget deltar direkt i handeln kan Bolaget komma att vidarebefordra order till företag med direkt tillgång till sådana utförandeplatser.

Riktlinjer för utförande av order

Vid utförande av order för kunder som av Bolaget generellt eller i särskilt fall behandlas som icke-professionella eller professionella kunder gäller Bolagets vid var tid gällande särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order som finns tillgängliga på Bolagets hemsida.

Vidare gäller tillämpliga regler antagna av svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. Dessa regler tillhandahålls av berört institut, emittent, handelsplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. På Kundens förfrågan kan institutet lämna Kunden uppgift om var informationen finns tillgänglig, t.ex. hemsida eller kontaktuppgifter.

Kommission, kombination och självinträde

Bolaget får, om Kundens uppdrag är ett kommissionsuppdrag, utföra uppdraget antingen genom avtal med annan för Kundens räkning men i eget namn (kommission), med annan kund hos Bolaget (s.k. kombination) eller genom att självt inträda som köpare eller säljare (s.k. självinträde).

Utförande av order på kundens initiativ

Vid utförande och/eller vidarebefordran av order på kundens initiativ avseende sådana okomplicerade instrument som anges 9 kap. 25 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden kommer Bolaget regelmässigt inte att bedöma om den aktuella tjänsten eller det finansiella instrumentet passar Kunden.

Avgifter och skatter

För uppdrag som lämnas till Bolaget enligt dessa villkor utgår courtage och andra eventuella avgifter enligt Bolaget vid var tid gällande prislista, som finns tillgänglig på www.paretosec.com, eller enligt särskild överenskommelse mellan Kunden och Bolaget. Kunden ska svara för sådana eventuella skatter och andra avgifter som

ska erläggas enligt svensk eller utländsk lag med anledning av uppdrag som Bolaget utför för kundens räkning enligt dessa villkor.

Köppuppdrag

I de fall där Kunden ("köparen") lämnat uppdrag till Bolaget om köp av finansiella instrument gäller följande.

Köparen ska till Bolaget, enligt vad som framgår av avräkningsnotan, och om inte annat överenskommit, senast likviddagens morgon kl. 08.00 erlagga angivet totalbelopp i svenska kronor. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av Bolaget tillämpade växlingskursen.

Bolaget får även som betalning av den fordran som uppstår till följd av ett köppuppdrag, med det totalbelopp som framgår av avräkningsnotan belasta av köparens konto som denne har i Bolaget. Bolaget får dessutom från mottagandet av uppdraget reservera medel för detta på konto som köparen har i Bolaget.

Om köparen har lämnat uppgift om ett konto hos ett annat institut för fullgörande av betalningar från köparen eller Bolaget med anledning av uppdrag som köparen lämnar till Bolaget får Bolaget instruera det institutet om att betalning för de för köparens räkning inköpta instrumenten ska erläggas till Bolaget från medel på det kontot. Köparen ska instruera det andra institutet att verkställa sådana betalningar till Bolaget.

Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot Bolaget enligt styckena ovan, har Bolaget rätt till ränta på sin fordran till dess full betalning erlagts. Ränta beräknas från den likviddag som anges i avräkningsnota eller den senare dag, då instrumenten fanns tillgängliga för köparen, till och med den dag betalning sker.

De finansiella instrument som uppdraget omfattar överförs till köparen, i den mån annat inte föranleds av lag, myndighets föreskrifter, speciella regler för ifrågavarande instrument eller särskild överenskommelse med köparen,

- i fråga om instrument som ska ägarregistreras hos värdepapperscentral/ motsvarande eller instrument som ska registreras i depå hos Bolaget, genom att Bolaget vidtar de registreringsåtgärder som erfordras;
- i fråga om instrument som ska registreras i depå/ motsvarande hos depåförande tredje part, genom att köparen instruerar den tredje parten om mottagande av instrument som uppdraget omfattar, och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, genom överlämnande till köparen.

Bolaget skyldighet att leverera de köpta instrumenten till köparen uppkommer först när köparen har uppfyllt sitt åtagande att betala för de köpta instrumenten. Bolaget har dock rätt att hålla inne de finansiella instrumenten om Bolaget har en förfallen fordran på köparen, t.ex. med anledning av ett annat uppdrag som Bolaget utfört för köparens räkning. Bolaget har vidare panträtt i de köpta instrumenten till säkerhet för sin fordran på köparen med anledning av uppdraget. Bolaget har rätt att vidta erforderliga åtgärder för att fullborda denna panträtt. Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot Bolaget, får Bolaget - på det sätt och vid den tidpunkt Bolaget finner lämpligt - sälja berörda instrument eller vidta andra dispositioner för att avveckla affären. Bolaget får för sådant ändamål teckna köparens namn och vidta de övriga åtgärder som kan erfordras i samband med avvecklingen. Bolaget har rätt att ur behållningen likvid tillgodogöra sig vad som erfordras för betalning av Bolaget fordran jämte ränta enligt ovan samt ersättning för Bolaget arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster.

Om, vid försäljning eller andra dispositioner enligt vad nyss sagts, likviden inte täcker Bolaget hela fordran, ska köparen svara för mellanskillnaden jämte ränta enligt ovan. Bolaget får också för detta fall, i den ordning som ovan sagts, belasta konto som köparen har i Bolaget.

Om Bolaget efter det att avslut träffats inte inom skälig tid fullgjort vad på Bolaget ankommer för att tillhandahålla köparen instrumenten, har köparen rätt att återkalla uppdraget och befrias från sina skyldigheter med anledning av detta. Återkallelse enligt denna bestämmelse ska ske i enlighet med beaktande av gällande EU-förordningar (t.ex. marknadsmissbruksförordningen), lag eller föreskrifter.

Vad ovan sagts innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som kan tillkomma Bolaget på grund av EU-förordning, lag eller föreskrift.

Säljuppdrag

I de fall där Kunden ("säljaren") lämnat uppdrag till Bolaget om försäljning av finansiella instrument gäller följande.

Säljaren ska tillse att Bolaget erhåller fri dispositionsrätt till de instrument som säljuppdraget omfattar.

Är instrumenten ägarregistrerade hos värdepapperscentral eller motsvarande eller registrerade i depå hos Bolaget, har Bolaget rätt att vidta de

registreringsåtgärder som erfordras för att Bolaget ska kunna fullgöra leverans av de sålda instrumenten till köparen av instrumenten.

I övriga fall ska säljaren, om inte annat överenskommits, samtidigt med att uppdraget lämnas vidta de åtgärder som erfordras för att Bolaget ska erhålla fri dispositionsrätt till instrumenten. Därvid gäller:

- i fråga om instrument registrerade i depå/ motsvarande hos depåförande tredjepart, att säljaren omgående ska instruera den tredje parten om skyndsam överföring till Bolaget av de instrument som uppdraget omfattar,
- för instrument ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande genom något annat konstoförande institut än Bolaget, tillse att Bolaget erhåller fullmakt över instrumenten eller instruera det den tredje parten om skyndsam överföring till Bolaget av de instrument som uppdraget omfattar, och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, att säljaren ska överlämna dessa till Bolaget.

Om Bolaget inte samtidigt med uppdraget, eller inom annan överenskommen tid, erhållit fri dispositionsrätt till instrumenten, har Bolaget rätt att fullgöra avtalet gentemot motparten på det sätt Bolaget finner lämpligt. Säljaren ska ersätta Bolaget kostnaden härför, inklusive kostnaden för Bolaget arbete och i förekommande fall valutakursförluster, jämte ränta räknat från den dag kostnaden uppkom till och med den dag betalning sker.

Under förutsättning att Bolaget har erhållit dispositionsrätt till instrumenten som säljuppdraget omfattar erhåller säljaren från Bolaget, enligt vad som framgår av avräkningsnota och om inte annat överenskommits, senast kl. 18.00 på likviddagen angivet nettobelopp. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av Bolaget tillämpade växlingskursen.

Har säljaren inte, samtidigt med att uppdraget lämnades eller vid annan överenskommen tidpunkt, vidtagit de åtgärder som erfordras för att Bolaget ska erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar, erhåller säljaren likvid tidigast andra bankdagen efter det att Bolaget fick tillgång till instrumenten, dock tidigast på angiven likviddag. Om säljaren vidtagit nödvändiga åtgärder senare än kl. 12.00 viss bankdag kan detta i vissa fall anses ha skett först påföljande bankdag.

Bolaget ska vid dröjsmål från säljarens sida eller om Bolaget annars har skälig anledning därtill ha rätt att avsäga sig uppdraget och därigenom befrias från sina skyldigheter med anledning av detta.

Om säljaren vidtagit erforderliga åtgärder i samband med uppdraget, men Bolaget efter det att avslut träffats inte inom skälig tid erlagt likvid med anledning av uppdraget, har säljaren rätt att återkalla uppdraget och befrias från sina skyldigheter med anledning av detta. Återkallelse enligt denna bestämmelse ska ske i enlighet med beaktande av gällande EU-förordningar (t.ex. marknadsmissbruksförordningen), lag eller föreskrifter.

Transaktioner med utländsk anknytning

Avsteg från ovan angivna villkor beträffande köp- respektive säljuppdrag kan förekomma vid transaktioner med utländsk anknytning.

Avräkningsnota

När Bolaget utfört ett uppdrag ska Bolaget lämna information om utförandet genom avräkningsnota eller motsvarande redovisning.

Om uppdraget utförts genom avtal direkt med Bolaget anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts i egen räkning, genom intern affär eller med Bolaget som kundens motpart. Om uppdraget utförts genom avtal med en annan kund hos Bolaget (däribland en juridisk person i Bolaget företagsgrupp) anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts genom inbördes avslut eller intern affär. Att en affär enligt avräkningsnotan utförts i egen räkning, genom intern affär eller med Bolaget som kundens motpart utesluter inte att uppdraget kan ha utförts inom ramen för ett handelssystem med anonym handel och i konkurrens.

Om Bolaget efter särskild överenskommelse med kund upprättat avräkningsnota utan att ha köpt eller sålt de finansiella instrumenten för kundens räkning anges detta förhållande på avräkningsnotan exempelvis genom angivande av att Bolaget endast medverkat vid utväxling av likvid och finansiella instrument.

Clearing och avveckling av utförda uppdrag

En utförandeplats regler för clearing och avveckling av transaktioner som genomförts på utförandeplatsen måste följas av Bolaget. Sådana regler kan bl.a. innebära krav på användande av en clearingorganisation i form av en central motpart. Mellan Kunden och Bolaget slutförs utfört uppdrag efter vad som ovan anges beträffande köp- respektive säljuppdrag, i den mån inte annat överenskommits.

Annullering av order och makulering av avslut

Bolaget äger rätt att annullera kundens order eller makulera avslut som träffats för kundens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Samma rätt gäller om Bolaget i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara nödvändig med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av Bolaget, marknadsmotpart eller av kunden själv eller om kunden genom order handlat i strid med gällande EU-förordning, lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden.

Om order annullerats eller avslut makulerats, ska Bolaget utan oskäligt dröjsmål informera kunden om detta. Om utförandeplatsen, till följd av handelsstopp, tekniskt fel eller liknande, annullerat samtliga order som berörs kommer Bolaget att informera kunden endast om Bolaget inte lägger in ordern på nytt, vilket i så fall normalt sker med oförändrade villkor.

Övriga villkor

För övriga villkor om Meddelanden, Insättningsgaranti och Investerarskydd, Behandling av personuppgifter, Ansvarsbegränsning, Villkorsändringar, Tillämplig lag m.m. hänvisas till Avdelning V nedan.

AVD II.B - Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument

För ytterligare information om derivatinstrument, se **INFORMATION OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVATINSTRUMENT**

1. Handel med finansiella instrument

Handel med finansiella instrument, d.v.s. bl.a. aktier i aktiebolag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag, obligationer, depåbevis, fondandelar, penningmarknadsinstrument, finansiella derivatinstrument eller andra sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, sker i huvudsak i organiserad form vid en utförandeplats. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid utförandeplatsen. Som kund måste Du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument.

1.1. Handelsplatser

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader, OMX Nordiska Börs Stockholm AB (nedan "Stockholmsbörsen") och Nordic Growth Market NGM AB (nedan "NGM"). Härutöver sker organiserad handel på andra handelsplatser, t.ex. First North och Nordic MTF (handelsplattformar) samt på **värdepappersföretagens egna listor**.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra utförandeplatser utgör en **andrahandsmarknad** för finansiella instrument som ett bolag redan givit ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, dvs det är lätt att hitta köpare och säljare och det fortlöpande noteras anbudsкурser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller **primärmarknaden**, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

1.2. Handels-/noteringslistor

När det gäller aktier indelas vanligen utförandeplatserna aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på utförandeplatsens hemsida, i dagstidningar och andra media. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde (t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap) men även hur bolaget uppfyller olika krav på aktiekapitalets storlek, på spridning av aktierna till många ägare, på verksamhetshistoria och på information om ekonomi och verksamhet. De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersinstitut publicerar också egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc, t.ex. via institutets hemsida. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. utförandeplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media.

2. Risker med finansiella instrument och handel med finansiella instrument

2.1. Allmänt om risker

Finansiella instrument ger normalt **avkastning** i form av **utdelning** (aktier och fonder) eller **ränta** (räntebärande instrument). Härutöver kan priset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när placeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet placering även eventuella negativa positioner (negativa innehav) som tagits i instrumentet, jämför t.ex. vad som sägs om blankning i avsnitt 7 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, dvs som ger **vinst**, helst så hög som möjligt. Men det finns också en **risk** att den totala avkastningen blir negativ dvs att det blir en **förlust** på placeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Ju längre tiden för innehavet av placeringen är desto större är vinstchansen respektive förlustrisken. I placeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument utan att i stället placera i **flera olika** finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en **spridning av riskerna** och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en **valutarisk**.

Placeringar i finansiella instrument är förknippade med **ekonomisk risk**, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för risken och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och riskerna förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar i sådana instrument. Detta gäller även om kunden fått individuell rådgivning vid placeringstillfället. Kunden bör i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklas negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placeringar som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat.

Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan utförandeplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

2.2. Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske då Du som kund gör en placering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där Du som kund har Din placering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.

Kreditrisk – risken för bristande betalningsförmåga hos exempelvis en emittent eller en motpart.

Prisvolatilitetsrisk – risken för stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument påverkar placeringen negativt.

Kursrisk – risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutarisk – risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (ex. vis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

Hävstångseffektsrisk – konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.

Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Likviditetsrisk – risken att Du inte kan sälja ett finansiellt instrument vid en viss önskad tidpunkt pga att omsättningen och köpintresset i det finansiella instrumentet är låg.

Ränterisk – risken att det finansiella instrument Du placerat i minskar i värde pga förändringar i marknadsräntan.

3. Aktier och aktierelaterade instrument

3.1. Allmänt om aktier

3.1.1. Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets **aktiekapital**. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen **utdelning** på aktierna. Aktier ger också **rösträtt** på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, **publika** och **privata**. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en utförandeplats.

3.1.2. Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av **bolagets framtidsutsikter**. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra **framtida vinster**. Den framtida **utvecklingen i omvärlden** av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller

tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella **ränteläget** spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande instrument, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också **andra till bolaget direkt knutna förhållanden**, t.ex. förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m.m. kan starkt påverka bolagets framtida förmåga att skapa vinster såväl på kort som på lång sikt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i **konkurs**. Aktiekapitalet d.v.s. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större **utländska reglerade marknader eller utförandeplatser** inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämningar (arbitrage) sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma **bransch/sektor** påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placeringen däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, d.v.s. hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (**köpkursen**) och den kurs säljarna begär (**säljkursen**). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god **likviditet** och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor (t.ex. Stockholmsbörsens Large cap och Nordiska listan samt NGMs NGM Equity) har normalt sett hög likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet i kurserna (**volatilitet**) d.v.s. upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (**betalkurser**), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och vidare uppgift om handlad volym i kronor publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna, på text-TV och på olika internetsidor som upprättas av utförandeplatserna, värdepappersinstitut och mediaföretag. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

3.1.3. Olika aktieserier

Aktier finns i olika **serier**, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en **begränsad rösträtt**, oftast en tiondel röst. Skillnaderna i rösträtt beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

3.1.4. Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties **kvotvärde** är det belopp som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. Summan av alla aktier i ett bolag multiplicerat med kvotvärdet på varje aktie utgör bolagets aktiekapital. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen, d.v.s. marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. **split**, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en **sammanläggning** av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunker kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

3.1.5. Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, exempelvis upptas till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform (MTF). Allmänheten erbjuds då att **teckna** (köpa) aktier i

bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan utförandeplats, där ägarna beslutat att vidga ägar-kretsen och underlätta handeln i bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för **privatisering**.

Uppköp tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära **tvångsinlösen** av kvarstående aktier från de ägare som ej accepterat uppköperbudandet. Dessa aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

3.1.6. Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom **nyemission**. Oftast får de gamla ägarna **teckningsrätter** som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna - som normalt har ett visst marknadsvärde - avskiljts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. **riktad nyemission**, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. **apportemission** ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid apportemission sker s.k. **utspädning** av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. **fondemission**. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget **skriver upp** kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

3.2. Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutna till aktier är, aktieindexobligationer, depåbevis, konvertibler, aktie- och aktieindexoptioner, aktie- och aktieindexterminer, warranter samt hävstångscertifikat.

3.2.1. Indexobligationer/Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen istället för ränta är beroende t.ex. av ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ indexutveckling kan avkastningen utebli. Obligationen återbetalas dock alltid med sitt nominella belopp på inlösendagen och har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t.ex. aktier och fondandelar. Risken med en placering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt erlagd överkurs, definieras som den alternativa ränteintäkten, dvs. den ränta investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet med en annan placering. Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer o.s.v. beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning. När man talar om indexobligationer så benämns dessa oftast också som kapitalgaranterade eller kapitalskyddade produkter. Med dessa begrepp avses att beskriva, som ovan nämnts, att oavsett om produkten ger avkastning eller ej så återbetalas det nominella beloppet, d.v.s. vanligtvis detsamma som investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs.

3.2.2. Depåbevis

Depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier och ger ägaren samma rättigheter som ett innehav av själva aktien. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller annan utförandeplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska utförandeplats där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör ev. valutarisk beaktas.

3.2.3. Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibeln) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, d.v.s. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibeln.

3.2.4. Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieplacering. Den omvända konvertibeln är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna placering ger en ränta, d.v.s. en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet kan få en eller fler aktier som ingår i den omvända konvertibeln eller motsvarande kontantlikvid.

4. Ränterelaterade instrument

Ett **räntebärande finansiellt instrument** är en **fordringsrätt** på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas normalt i form av **ränta**. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som givit ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, **löptiden** fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligen ut årsvis.

En annan form för räntebetalning är att sälja instrumentet med rabatt (**diskonteringspapper**). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (**nominella beloppet**). **Bankcertifikat och statsskuldväxlar** är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. **nollkupongskonstruktion**. Ytterligare en annan form för räntebärande obligationer är statens **premieobligationer** där låneräntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast **real ränta**.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att **marknadsräntorna** förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att **återbetala** lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara ett föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte skall äventyras, t.ex. för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs varje dag såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t.ex. statsskuldväxlar som på instrument med längre löptider t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inte inflationen stiger över ett visst fastställt mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden (**t.ex. statsobligationer, statsskuldväxlar och bostadsobligationer**) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på **utelöpande** (redan utgivna) räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntsats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad utelöpande instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utelöpande instrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stat och kommun anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa **säkerhet** i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. **förlagsbevis**.

En form av ränterelaterade instrument är **säkerställda obligationer**. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare skall få full betalning

enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

5. Andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar)

Företag för kollektiva investeringar, vanligen kallade en fond är en "portfölj" av olika slags finansiella instrument, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag. Det finns olika slags fonder med olika placeringsinriktning. Med placeringsinriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden placerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder. För ytterligare information se Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och Fondbolagens Föreningens hemsida, www.fondbolagen.se.

En **aktiefond** placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. **Blandfonder** med både aktier och räntebärande instrument förekommer också, liksom rena **räntefonder** där kapitalet placeras huvudsakligen i räntebärande instrument. Det finns även till exempel **indexfonder** som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade finansiella instrument, vilket gör att risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägaren slipper vidare att välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

Principen för **räntefonder** är densamma som för aktiefonder – placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av framtida räntetrend.

En **fond-i-fond** är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsinriktningar och risknivåer.

En ytterligare typ av fond är **hedgefond**. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder försöker ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder. Placeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t.ex. räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig oftare än traditionella fonder av derivat i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning (se nedan) är också ett vanligt inslag.

Fonder kan också delas in i **värdepappersfonder** (även kallade UCITS-fonder) och **specialfonder**. Samlingsnamnet för dessa är investeringsfonder och båda typerna regleras av den svenska lagen om investeringsfonder. Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav, främst vad gäller placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES), får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder. Specialfonder (exempelvis s.k. hedgefonder) är fonder som på något sätt avviker från reglerna i UCITS-direktivet, och det är därför särskilt viktigt för Dig som kund att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond Du avser att placera i kommer att iakttas. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag är skyldigt att självföretag erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige. För de fonder som placerar i utländska finansiella instrument tillkommer även en valutarisk (se även avsnitt 2.2 ovan).

Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Andelarna kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som saluför andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Det är dock viktigt att beakta att vissa fonderna kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden.

6. Blankning

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd och i princip finns det inget tak för hur stor förlusten kan bli.

7. Belåning

Finansiella instrument kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan Du som kund genom lånefinansieringen få en större vinst om placeringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden kvarstår till 100 procent, vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de finansiella instrument som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- **att placeringar eller andra positioner i finansiella instrument sker på kundens egen risk**
- **att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i Pareto Securities allmänna villkor för handel med finansiella instrument samt övrig information om aktuellt finansiellt instrument, dess egenskaper och risker**
- **att vid handel med finansiella instrument kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina innehav och positioner samt omgående reklamera fel**
- **att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i finansiella instrument**
- **att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på egna placeringar eller andra positioner**

Information om olika typer av finansiella instrument och handel med finansiella instrument jämte förslag till ytterligare litteratur på området återfinns också t.ex. på Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och på Swedsecs hemsida, www.swedsec.se.

AVD II.C - Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument

1. Allmänt om risker med derivatinstrument

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker, vilka närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för riskerna och måste därför själv hos anlitat värdepappersinstitut - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar (positioner) i sådana instrument. Information för bevakning (kursuppgifter m.m.) kan fås t.ex. via handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media samt från kundens värdepappersföretag. Kunden bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta sina placeringar i derivatkontrakt (kvitta ut eller stänga sina positioner).

För ytterligare information om handel med finansiella instrument i allmänhet, olika riskbegrepp och riskresonemang, se även **Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument**.

2. Användningen av derivatinstrument

Derivatinstrument är en form av avtal (kontrakt) där själva avtalet är föremål för handel på kapitalmarknaden. Derivatinstrumentet är knutet till en underliggande egendom eller ett underliggande värde. Denna egendom eller detta värde (i fortsättningen kallat enbart egendom) kan utgöras av ett finansiellt instrument, någon annan tillgång med ekonomiskt värde, t.ex. valuta eller råvara, eller någon form av värdemätare, t.ex. ett index. Derivatinstrument kan användas för att skapa ett skydd mot en oönskad prisutveckling på den underliggande egendomen. De kan också användas för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande egendomen. Derivatinstrument kan också användas för andra syften. Användningen av derivatinstrument bygger på en viss förväntning om hur priset på den underliggande egendomen kommer att utvecklas under en viss tidsperiod. Innan handel påbörjas med derivatinstrument är det således viktigt att kunden för sig själv klargör syftet därmed och vilken prisutveckling på underliggande egendom som kan förväntas samt grundat på detta väljer rätt derivatinstrument eller kombination av sådana instrument.

3. Olika slag av derivatinstrument

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer och swapavtal.

En **option** är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) förpliktar sig att köpa eller sälja den underliggande egendomen av eller till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpriset). Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna värdepapper till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja värdepapper till ett på förhand bestämt pris. Mot varje förvärvat option svarar en utfärdad option. Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden (amerikansk option) eller endast på slutdagen (europeisk option). Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det. Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen). Kursen på optioner följer normalt priset på den underliggande egendomen. Risken för den som förvärvat en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att optionen minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kursvägningar än dessa.

En **termin** innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t ex kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Ett **swapavtal** innebär att parterna överenskommer om att löpande erlägga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränteswap), eller att vid en viss tidpunkt utbyta (på engelska: to swap) någon form av egendom med varandra, t ex olika slag av valutor (valutaswap).

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade **warranter**. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier.

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart **certifikat**, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter.

Derivatinstrumenten kan kombineras på visst sätt för att skapa t.ex. ett visst skydd mot prisförändring på underliggande egendom, eller för att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på underliggande egendom.

Vid handel i kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar. I vissa fall kan beståndsdelarnas samverkan innebära en högre risk än varje beståndsdel för sig. En närmare beskrivning av en viss produkts olika beståndsdelar och på vilket sätt dessa samverkar kan fås bl.a. från utfärdande emittent eller värdepappersinstitutet.

4. Karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument

Man kan beskriva handel med derivatinstrument som handel med eller förflyttning av risker. Den som exempelvis befarar en kursnedgång på marknaden kan köpa säljoptioner som ökar i värde om marknaden faller. För att minska eller slippa risken för kursnedgång betalar köparen en premie, d.v.s. vad optionen kostar.

Handel med derivat kan i många fall sägas vara mindre lämpligt för nybörjare, eftersom sådan handel kräver särskild sakkunskap. Det är därför viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument för den som avser att handla med sådana instrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför **hävstångseffekt** och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, d.v.s. möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investerarerna bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att aveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

Den part som åtar sig en förpliktelse genom att utfärda en standardiserad option eller ingå ett standardiserat terminsavtal är från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande egendomen med tiden utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggssäkerhet kan därefter komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om inte kunden ställer tillräcklig säkerhet, har motparten eller värdepappersföretaget i allmänhet förbehållit sig rätten att utan att höra kunden avsluta placeringen (stänga positionen) för att minimera skadan. En kund bör således noga följa prisutvecklingen även med avseende på säkerhetskravet för att undgå en ofrivillig stängning av positionen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden p.g.a. att det s.k. tidsvärdet avtar. Kunden bör således noga bevaka även löptiden på derivatinstrumenten.

5. Standardiserade och icke-standardiserade derivatinstrument

Derivatinstrument handlas i såväl standardiserad som icke standardiserad form.

Handel med standardiserade derivatinstrument sker på reglerade marknader ("derivatbörser") och följer standardiserade avtalsvillkor. På den svenska derivatmarknaden erbjuder t.ex. OMX Nordiska Börs Stockholm AB (Stockholmsbörsen) och Nordic Growth Market NGM AB (NGM) standardiserad handel och clearing (avveckling av gjorda affärer) i bl.a. optioner och terminer. Standardiserad clearing av derivatinstrument som handlas på annat sätt än genom en derivatbörs förekommer också hos sådana derivatbörser. Handel respektive clearing hos en derivatbörs sker genom ett värdepappersinstitut, som deltar i handeln där.

En del värdepappersföretag tillhandahåller egna former av derivatinstrument för vilka de vanligen ombesörjer såväl handel som affärsavveckling enligt särskilda avtal och villkor som tillhandahålls av institutet. Det är bl.a. sådana derivatinstrument som brukar betecknas som icke-standardiserade (OTC-derivat). Den som önskar handla med denna typ av icke-standardiserade derivatinstrument bör särskilt noga sätta sig in i de särskilda avtalsvillkor som tillämpas.

Handel med utländska standardiserade derivatinstrument följer normalt reglerna och villkoren i det land där börshandeln och clearingen är organiserad. Det är viktigt att notera att dessa utländska regler och villkor inte behöver sammanfalla med de som gäller för svenska förhållanden.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i derivatinstrument sker på kundens egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i de villkor som gäller för handel med finansiella instrument i allmänhet och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt derivatinstrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument det är viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina innehav och positioner samt omgående reklamera fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i aktuella instrument
- att Du som kund måste uppfylla säkerhetskrav inom avtalade ramar
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på egna placeringar eller andra positioner
- att villkoren för handel med derivatinstrument ändras ofta och måste bevakas fortlöpande

AVD III - VILLKOR OCH INFORMATION DEPÅ

AVD III.A - Allmänna bestämmelser för depå/konto

A. FÖRVARING I DEPÅ M.M.

A.1 FÖRVARING I DEPÅ

A.1.1 Bolaget ska i Depån förteckna sådant värdepapper som mottagits av Bolaget för förvaring m.m. i Depå. Mottagna värdepapper förvaras av institutet för kunders räkning. Bolaget tar inte emot utsläppsrätter för förvaring under detta Depå-/kontoavtalet annat efter särskild skriftlig överenskommelse med kunden. Bolaget förbehåller sig rätten att pröva mottagandet av visst värdepapper, se även punkt G.9. Om Kunden har flera depåer hos Bolaget och Kunden inte instruerat Bolaget om i vilken depå visst värdepapper ska förtecknas, får Bolaget självt bestämma i vilken depå förteckningen ska ske.

Bolaget får såsom förvaltare låta registrera finansiella instrument i eget namn hos värdepapperscentral, t.ex. Euroclear Sweden AB eller den som utanför EES fullgör motsvarande registreringsåtgärd avseende instrumentet. Därvid får kundens finansiella instrument registreras tillsammans med andra ägares finansiella instrument av samma slag.

A.1.2 Enligt dessa bestämmelser ska finansiellt instrument i kontobaserat system hos värdepapperscentral eller den som utanför EES fullgör motsvarande registreringsåtgärd avseende instrumentet anses ha mottagits när Bolaget erhållit rätt att registrera eller låta registrera uppgifter avseende instrument i sådant system. Övriga värdepapper anses ha mottagits när de överlämnats till Bolaget. Mottagna värdepapper som utfärdats i dokumentform ska förvaras av Bolaget, hos sig själv eller annan, för Kundens räkning.

A.1.3 Bolaget utför ingen äkthetskontroll av Kundens värdepapper.

A.1.4 För förteckning, överföring och utlämnande av värdepapper förbehåller sig Bolaget skälig tid.

A.1.5 Bolaget förbehåller sig rätt att avföra värdepapper från Kundens Depå när den som utgivit värdepapperet försatts i konkurs eller värdepapperet av annat skäl förlorat sitt värde. Om praktiskt möjligt och lämpligt ska Bolaget därvid söka registrera värdepapperet i Kundens namn.

A.1.6 Utöver avtalad panträtt i Depå-/kontoavtalet kan Bolaget ha kvittningsrätt, panträtt eller annan säkerhetsrätt enligt EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

A.1.7 Bolagets tjänster enligt Depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser riktar sig inte till fysiska personer bosatta i USA eller juridiska personer med säte i USA eller andra U.S. Persons (som det definieras i vid var tid gällande Regulation S till United States Securities Act 1933) eller till sådana personer i andra länder där det krävs att institutet har vidtagit registreringsåtgärder eller andra liknande åtgärder

A.2 DEPÅFÖRVARING HOS TREDJEPART

A.2.1 Bolaget får förvara kundens värdepapper hos annat värdepappersinstitut, i Sverige eller utlandet. Depåförande tredjepart kan i sin tur anlita annan depåförande tredjepart för förvaring av kundens värdepapper.

A.2.2 Depåförande tredjepart utses av Bolaget efter eget val, med iakttagande av de skyldigheter som åligger institutet enligt EU-förordning, lag och föreskrifter.

A.2.3 Vid förvar hos depåförande tredjepart i utlandet (inom eller utanför EES) omfattas kundens värdepapper av tillämplig nationell lag, vilket kan innebära att kundens rättigheter avseende dessa värdepapper kan variera jämfört med vad som skulle gälla vid en förvaring i Sverige.

A.2.4 Förvaring hos depåförande tredjepart sker normalt i Bolagets namn för kunders räkning. I sådant fall får kundens värdepapper registreras tillsammans med andra ägares värdepapper, exempelvis på samlingskonto. Bolaget får även uppdraga åt en depåförande tredjepart att i Bolagets ställe låta sig registreras för kundens värdepapper.

I särskilda fall får Bolaget även låta kundens värdepapper ingå i ett för flera ägare gemensamt dokument.

A.2.5 Vid förvaring av kundens värdepapper på samlingskonto hos depåförande tredjepart följer kundens rättigheter av tillämplig nationell lagstiftning. Då kundens värdepapper förvaras tillsammans med andra kunders värdepapper och om det skulle uppstå en brist så att det totala innehavet på samlingskontot inte motsvarar samtliga kunders rätta innehav, regleras den bristen mellan innehavarna i enlighet med lag eller marknadspraxis hos den depåförande tredjeparten. Detta kan komma att innebära att innehavarna inte får tillbaka hela sitt innehav utan att bristen fördelas mellan innehavarna i förhållande till storleken på var och ens innehav.

Huruvida kunden har en sakrättsligt skyddad separationsrätt i händelse av att institutet eller depåförande tredjepart skulle försättas i konkurs eller drabbas av annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar kan variera och är beroende av tillämplig nationell lag.

I Sverige föreligger sakrättsligt skyddad separationsrätt under förutsättning att värdepappren hålls avskilda från den depåförande tredjepartens eller institutets egna värdepapper. Vid förvaring hos depåförande tredjepart i utlandet kan det också, till följd av tillämplig utländsk lag, vara omöjligt att identifiera kundens värdepapper separat från den depåförande tredje partens eller institutets egna värdepapper. I sådant fall finns en risk att kundens värdepapper vid en konkursituation eller annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar skulle kunna komma att anses ingå i den depåförande tredje partens eller institutets tillgångar.

A.2.6 Depåförande tredjepart, värdepapperscentral, central motpart (CCP) samt motsvarigheter utanför EES kan ha säkerhet i eller kvittningsrätt avseende kundens värdepapper och till dem kopplade fordringar. I sådant fall kan kundens värdepapper komma att tas i anspråk för sådana rättigheter.

A.3 ONLINETJÄNST

Kunden kan genom särskild ansökan, och efter Bolagets särskilda medgivande, ges tillgång till av Bolagets särskild upprättad onlinetjänst där Kunden kan se vissa uppgifter samt genomföra de värdepappersaffärer som Bolaget vid var tid tillhandahåller.

B. BOLAGETS ÅTAGANDEN AVSEENDE VÄRDEPAPPER

B.1 ALLMÄNT

B.1.1 Bolaget åtar sig att för Kundens räkning vidta under punkterna B.2 – B.4 nedan angivna åtgärder beträffande mottagna värdepapper.

B.1.2 Åtagandena inträder - om inte annat anges nedan eller särskilt överenskommit - för svenska finansiella instrument registrerade hos värdepapperscentral fr.o.m. den femte, och för övriga svenska värdepapper samt för utländska finansiella instrument fr.o.m. den femtonde, bankdagen efter det att värdepapperen mottagits av Bolaget. Bolaget är således ej skyldigt att bevaka frister som löper ut dessförinnan.

B.1.3 Bolaget vidtar nedan angivna åtgärder under förutsättning att Bolaget i god tid fått fullgod information om den omständighet som föranleder åtgärden genom meddelande från Kunden, depåförande tredjepart, emittent, agent (motsvarande) eller värdepapperscentral.

B.1.4 För distribution av årsredovisningar, delårsrapporter, prospekt och annan information ansvarar emittenten. Bolaget lämnar, på emittentens begäran, via värdepapperscentral, Kundens namn- och adressuppgifter. Emittenten distribuerar normalt årsredovisningar, delårsrapporter och liknande. Prospekt och annan information om erbjudanden distribueras normalt inte. Bolaget tillställer Kunden i stället en sammanfattning av erbjudandet. Kunden får samtidigt en anvisning om var mer information om erbjudandet finns.

B.1.5 Bolaget får helt eller delvis underlåta att vidta en åtgärd, om det på till Depån anslutet konto inte finns erforderliga medel eller tillräckligt kreditutrymme för åtgärden eller om Bolaget inte förses med de uppgifter som krävs för åtgärden eller för att uppfylla krav enligt EU-förordning, lag eller föreskrift.

B.1.6 Bolaget får på eget initiativ och efter egen bedömning i varje enskilt fall, oavsett vad som anges i punkt B.2 och B.3 nedan, för Kundens räkning vidta eller underlåta att vidta åtgärd som anges i nämnda punkter om Bolaget särskilt angivit detta i meddelande om åtgärden till Kunden och denne inte lämnat instruktion om annat inom den svarstid som angetts i meddelandet. Kunden är bunden av åtgärd som Bolaget sålunda vidtagit eller underlåtit att vidta på samma sätt som om Kunden själv givit uppdrag om åtgärden.

B.1.7 Enligt punkterna B.2.2 b) och c) samt B.3 nedan kan Bolaget och Kunden komma överens om att Bolaget ska agera på annat sätt än vad Bolaget annars skulle göra. Om frågan avser teckning/tilläggsköp eller försäljning av Kundens rätter kan sådan överenskommelse inte träffas efter den tidpunkt då Bolaget avser verkställa teckning/tilläggsköp eller försäljning av Kundens rätter. Denna tidpunkt inträffar regelmässigt, med hänsyn främst till återstående tid för handel med rätterna, före den officiella sista tidpunkten för teckning.

B.1.8 Vid Bolaget försäljning av rätter enligt nedan får försäljning ske gemensamt för flera kunder och i tillämpliga fall i enlighet med Bolaget vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order. Likviden ska därvid fördelas proportionellt mellan kunderna.

B.1.9 Om Kunden enligt tillämplig lag eller reglerna för en emission eller ett erbjudande inte har rätt att utnyttja företrädesrätter, som tillkommit Kunden till följd av dennes innehav av visst finansiellt instrument, får Bolaget sälja dessa företrädesrätter.

B.2 SVENSKA FINANSIELLA INSTRUMENT

B.2.1 Beträffande svenska finansiella instrument omfattar Bolagets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 - följande åtgärder. Med svenska finansiella instrument avses i denna punkt B.2 finansiella instrument som är utgivna av emittenter med säte i Sverige och som är registrerade hos värdepapperscentral som har tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige samt handlas på svensk handelsplats.

Beträffande andra finansiella instrument gäller istället vad som anges under punkt B.3 beträffande utländska finansiella instrument.

B.2.2 Beträffande **aktier** åtar sig Bolaget att

a) motta respektive lyfta utdelning. Om Kunden har rätt att välja mellan utdelning i kontanter eller i annan form, får Bolaget välja utdelning i form av kontanter om kunden inte uttryckligen instruerat om annat;

b) vid nyemission avseende aktier i vilka Kunden har företrädesrätt, underrätta Kunden härom samt biträda Kunden med önskade åtgärder i samband därmed. Om instruktion om annat inte lämnats senast tre bankdagar före sista dagen för handel med teckningsrätten ska Bolaget – om Bolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse – sälja teckningsrätt som inte utnyttjats;

c) vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till Kunden från emittenten (inlösen/återköp) eller annan (uppköp) och som Bolaget erhållit information om, underrätta Kunden därom och efter särskilt uppdrag av Kunden biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. (Se också B.2.5.) Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till Kunden;

d) vid fondemission avseende aktier, dels, om möjligt, göra sådana tillköp av fondaktierätter som behövs för att alla fondaktierätter som tillkommer Kunden på grund av i Depån förtecknade aktier ska kunna till fullo utnyttjas i fondemissionen, dels i Depån förteckna så många nya aktier som Kunden därefter är berättigad till;

e) såvitt avser aktier i s.k. avstämningsbolag underrätta Kunden om begärd tvångsinlösen;

f) såvitt avser aktier i avstämningsbolag vid nedsättning av aktiekapitalet, inlösen eller likvidation motta respektive lyfta kapitalbelopp samt annat förfallet belopp; samt

g) på uppdrag av Kunden, under förutsättning att uppdraget är Bolaget tillhanda senast femte bankdagen före sista dag för införande i aktieboken för rätt att delta i bolagsstämma, ombesörja att hos värdepapperscentral förvaltarregistrerade aktiers rösträtt registreras i Kundens namn under förutsättning att sådan rösträtsregistrering kan ske enligt gängse rösträtsregistreringsrutin hos värdepapperscentralen. Om Depån innehåser två eller flera gemensamt och det i uppdraget inte angetts i vems namn aktierna ska registreras sker rösträtsregistrering av aktierna i proportion till vars och ens andel. Rösträtsregistrering sker inte av överskjutande aktier.

B.2.3 Beträffande **teckningsoptioner** åtar sig Bolaget att i god tid underrätta Kunden om sista dag för aktieteckning och, efter särskilt uppdrag från Kunden, söka verkställa kompletteringsköp av teckningsoptioner och verkställa nyteckning av aktier. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med teckningsoptioner ska Bolaget - om Bolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt - försälja teckningsoption som inte utnyttjats.

B.2.4 Beträffande **inköpsrätter** åtar sig Bolaget att i god tid underrätta Kunden om sista dag för köpanmälan och, efter särskilt uppdrag av Kunden, söka verkställa kompletteringsköp av inköpsrätt och ombesörja köpanmälan. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med inköpsrätten, ska Bolaget - om Bolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt - försälja inköpsrätt som inte utnyttjats.

B.2.5 Beträffande **inlösenrätter** åtar sig Bolaget att i god tid underrätta Kunden om sista dag för inlösenanmälan och, efter särskilt uppdrag av Kunden, söka verkställa kompletteringsköp av inlösenrätt och ombesörja inlösenanmälan. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med inlösenrätten, ska Bolaget - om Bolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt - försälja inlösenrätt som inte utnyttjats.

B.2.6 Beträffande **svenska depåbevis avseende utländska aktier** åtar sig Bolaget att vidta motsvarande åtgärder som för svenska aktier enligt ovan om Bolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt.

B.2.7 Beträffande **skuldebrev och andra skuldförbindelser** som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden åtar sig Bolaget att

a) motta respektive lyfta ränta samt kapitalbelopp eller annat belopp som vid inlösen, utlottning eller uppsägning förfallit till betalning efter det att skuldförbindelsen mottagits;

b) beträffande premieobligationer dessutom lyfta vinst på premieobligation som enligt dragningslista utfallit vid dragning som skett efter det att premieobligation mottagits av Bolaget samt underrätta Kunden om utbyte och biträda Kunden med önskade åtgärder med anledning därav;

c) beträffande konvertibler och andra konverteringsbara skuldförbindelser dessutom i god tid underrätta Kunden om sista konverteringsdag samt efter särskilt uppdrag av Kunden verkställa konvertering;

d) vid emission av skuldebrev/skuldförbindelser i vilka Kunden har företrädesrätt, för Kundens räkning teckna sådana skuldebrev/ skuldförbindelser om inte annat överenskommit. Därvid ska gälla vad som angivits ovan i punkt B.2.2 b);

e) vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till Kunden från emittenten eller annan och som Bolaget erhållit information om, på sätt som angetts ovan i punkt B.1.3, underrätta Kunden därom och efter särskilt uppdrag av Kunden biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till Kunden;

f) vid meddelande om förtida inlösen och kallelse till fordringshavarmöte avseende skuldebrev/skuldförbindelser i vilka Kunden är innehavare och som Bolaget erhållit information om, på sätt som angivits ovan i punkt B.1.3 , underrätta Kunden därom och efter särskild överenskommelse med Kunden biträda denne i samband därmed; samt

g) beträffande strukturerade produkter som är skuldebrev, lyfta ränta, utdelning och kapitalbelopp.

B.2.8 Beträffande **finansiella instrument, som inte omfattas av punkterna B.2.1-7 ovan**, såsom derivatinstrument (t.ex. optioner och terminer) och strukturerade produkter som inte är skuldebrev, omfattar Bolaget åtagande att , i förekommande fall, lyfta utdelning samt i övrigt att vidta de åtgärder som Bolaget bedömer praktiskt möjligt och lämpligt eller som Bolaget åtagit sig i särskilt avtal med Kunden.

B.2.9 Beträffande andra **finansiella instrument utgivna av emittent med säte i Sverige och upptagna till handel på en reglerad marknad utanför Sverige** gäller, i stället för vad som angetts ovan under B.2.1-8, vad som anges nedan under punkt B.3 beträffande utländska finansiella instrument.

B.2.10 Beträffande **andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar)** kommer Bolaget primärt att motta utdelning i form av kontanter och i andra hand återinvestera utdelning i form av nya fondandelar. Bolaget åtar sig att underrätta Kunden om överlåtelser, sammanläggningar och delningar av fonder i vilka Kunden är andelsägare, när Bolaget erhållit sådan information från relevant fondbolag.

B.3 UTLÄNDSKA FINANSIELLA INSTRUMENT

B.3.1 Beträffande aktier och skuldförbindelser som inte omfattas av B.2 ovan och som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på motsvarande marknad utanför EES eller på en MTF, omfattar Bolaget åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 - att vidta samma åtgärder som – för svenska finansiella instrument när Bolaget bedömer detta som praktiskt möjligt och lämpligt.

Kunden uppmärksammas härvid särskilt på att det för vissa utländska aktier registrerade hos värdepapperscentral eller motsvarande utanför EES, på grund av inskränkningar i dess åtaganden, kan råda begränsade möjligheter för Kunden som aktieägare att utöva vissa rättigheter t.ex. att medverka vid bolagsstämma och att delta i emissioner samt att erhålla information därom.

B.3.2 Beträffande andra utländska finansiella instrument än de i föregående punkt omfattar Bolaget åtagande endast att vidta de åtgärder Bolaget åtagit sig i särskilt avtal med Kunden.

B.3.3 Kunden är införstådd med att Kundens rättigheter avseende utländska finansiella instrument kan variera beroende på tillämplig utländsk lag eller regelverk. Kunden är även införstådd med att Bolaget, då åtgärd avser utländskt finansiellt instrument, ofta kan komma att tillämpa andra tidsfrister gentemot Kunden än dem som tillämpas i det land där åtgärd ska verkställas.

B.4 SVENSKA OCH UTLÄNDSKA VÄRDEHANDLINGAR

Beträffande svenska och utländska värdehandlingar omfattar Bolaget åtagande – med den eventuella avvikelse som kan följa av vad som sågs i punkt B.1.6 – att göra vad Bolaget åtagit sig i särskilt avtal med Kunden.

C. TILL DEPÅN ANSLUTNA KONTON OCH KREDIT

C.1 ALLMÄNNT

Till Depån är anslutet ett eller flera konton. Om överenskommelse inte träffas om annat förs ett anslutet konto i svenska kronor.

På anslutet konto får Bolaget insätta medel som utgör förskott för köppudrag eller likvid för säljupdrag (motsvarande), avkastning på förvaldade värdepapper samt medel som Kunden eljest överlämnat till Bolaget eller som Bolaget uppburet för Kundens räkning och som har samband med Depån, såvida Kunden inte anvisat Bolaget annat konto för insättningen.

Bolaget får utöva kvittningsrätt och får även belasta anslutet konto med belopp som Kunden beordrat eller godkänt samt för varje utlägg, kostnad eller förskotterad skatt som har samband med kontot eller Depån, inklusive kreditkostnad. Bolaget får vidare belasta anslutet konto med belopp motsvarande dels utlägg, kostnad och arvode för uppdrag i övrigt, som Bolaget utfört åt Kunden, dels likvid för annan förfallen obetald fordran som Bolaget vid var tid har gentemot Kunden.

C.2 UTLÄNDSK VALUTA

Medel i utländsk valuta som Bolaget betalar respektive tar emot för Kundens räkning ska innan konto belastas respektive gottskrivas - om överenskommelse inte träffas om annat eller om anslutet konto inte förs i den utländska valutan - omräknas till svenska kronor genom Bolaget försorg enligt av Bolaget vid var tid tillämpad omräkningskurs.

C.3 KREDIT

Under förutsättning att Kunden inte är omyndig samt att innehållet i Depån och medlen på anslutet konto inte står under särskild förvaltning eller överförmyndares tillsyn kan Kunden efter Bolaget medgivande erhålla rätt till kredit.

Rätten till kredit gäller - om Bolaget inte meddelar annat - upp till ett belopp som motsvarar det vid var tid gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i Depån och på anslutna konton¹.

Har Kunden enligt särskilt avtal pantförskrivit i Depån förtecknade värdepapper och/ eller tillgångar på anslutet konto även för andra förpliktelser än Kundens kredit (t ex för handel med derivatinstrument) ska dock dessa förpliktelser, enligt de principer som Bolaget vid var tid tillämpar, beaktas vid fastställandet av krediträttens omfattning.

K Kundens kredit enligt dessa bestämmelser gäller tills vidare, med rätt för Bolaget att säga upp krediten till betalning med en uppsägningstid om 30 kalenderdagar. Därutöver gäller vid uppsägning av Depån-/kontoavtalet enligt Avdelning V nedan – om inte kunden är konsument - att krediten är förfallen till betalning vid tidpunkten för Depån-/kontoavtalets upphörande. Senast den dag Kundens rätt till kredit upphör ska Kunden återbetala utnyttjad kredit jämte upplupen ränta till Bolaget.

Om Kunden önskar säga upp krediten i förtid ska Kunden meddela Bolaget detta och betala tillbaka utestående kreditbelopp samt ränta och andra kostnader för krediten fram till förskotts betalningen. Bolaget får inte tillgodoräkna sig någon ersättning för att krediten betalas i förtid.

C.4 GODTAGBARA SÄKERHETER OCH SÄKERHETSBRIST

Belåningsvärdet av tillgångarna i Depån och på anslutna konton beräknas av Bolaget i enlighet med de regler som Bolaget vid var tid tillämpar. Kunden kan från Bolaget erhålla uppgift om dels det aktuella sammanlagda belåningsvärdet, dels aktuellt belåningsvärde för visst i Depån förtecknat finansiellt instrument och dels belåningsvärdet respektive ställningen på anslutet konto.

Det åvilar Kunden att själv hålla sig underrättad om det vid var tid gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i Depån och på anslutna konton samt att tillse att säkerhetsbrist (överbelåning) inte vid någon tidpunkt uppkommer, d v s att – med beaktande även av andra förpliktelser för vilka nämnda tillgångar utgör säkerhet – krediten inte vid någon tidpunkt överstiger tillgångarnas sammanlagda belåningsvärde. Kunden kan inte i något avseende undgå ansvar för eventuellt uppkommen säkerhetsbrist under återopande av att

¹ Belåningsvärdet på anslutet konto kan vara lägre än tillgodohavandet för det fall Bolaget väljer att för t ex ett anslutet valutakonto åsätta detta lägre belåningsvärde än 100 %.

denne av Bolaget inte underrättats om det gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i Depån och på anslutna konton eller om uppkommen säkerhetsbrist.

Om säkerhetsbrist ändock skulle uppkomma är Kunden skyldig att omedelbart och utan anmodan till Bolaget betala överskjutande skuldbelopp eller ställa tilläggssäkerhet i sådan utsträckning att säkerhetsbrist ej längre föreligger. Sker inte sådan betalning eller sådant ställande av tilläggssäkerhet är hela skulden på anslutet konto förfallen till omedelbar betalning. Om Kunden är konsument gäller dock i sistnämnda fall i stället att Bolaget äger försälja ställda säkerheter i sådan utsträckning att utnyttjad kredit inte längre överstiger den kredit som Kunden har rätt till.

Om Kundens positioner i finansiella instrument har resulterat i säkerhetsbrist äger Bolaget rätt att tvångsavveckla Kundens positioner i den utsträckning Bolaget finner nödvändigt för att undanröja säkerhetsbrist respektive undvika att säkerhetsbrist uppkommer. Bolaget äger härvid även rätt att för Kundens räkning tvångsavveckla derivatpositioner genom att köpa eller ställa kontrakt som neutraliserar positioner i förtid.

C.5 RÄNTOR

För tillgodohavande på anslutet konto gottskrivas ränta efter den räntesats som Bolaget vid var tid tillämpar för tillgodohavande på konto av detta slag. För skuld på anslutet konto utgår ränta, i enlighet med prislista som finns publicerad på Bolagets hemsida. Vid bedömning av om tillgodohavande respektive skuld finns på anslutna konton, bedöms varje konto för sig. Detta innebär t ex att ett anslutet konto kan komma att gottskrivas ränta samtidigt som ett annat anslutet konto belastas med ränta.

Ändring av räntesatserna får ske med omedelbar verkan i anslutning till ändringar i Riksbankens reporänta eller annan referensränta som Bolaget inte har något bestämmande inflytande över och/eller i samband med kreditpolitiska beslut, ändring av Bolaget upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar för Bolaget. Ändring av räntesatserna av annan anledning får ske endast från och med den dag då Bolaget meddelat Kunden om ränteändringen.

Om Kunden är konsument gäller beträffande ränta för skuld på anslutet konto, vid andra ändringar av räntesatsen än sådana som följer enbart av ändringar i Riksbankens reporänta eller annan referensränta som Bolaget inte har något bestämmande inflytande över, i stället för vad som angetts i föregående stycke att räntesatsen får ändras till Kundens nackdel endast i den utsträckning det motiveras av kreditpolitiska beslut, ändring av Bolaget upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar som Bolaget inte skäligen kunde förutse när Depån-/kontoavtalet ingicks. Bolaget ska vid ränteändringar enligt detta stycke meddela Kunden om ändrad räntesats innan ändringen börjar gälla. Vid ränteändringar som enbart beror på offentliggjorda förändringar i Riksbankens reporänta eller annan referensränta som Bolaget inte har något bestämmande inflytande över, får ändringen genomföras omedelbart, under förutsättning att den nya referensräntan finns tillgänglig hos Bolaget och konsumenten underrättats om den genomförda ränteförändringen senast i nästa kontobesked från Bolaget.

Uppgifter om räntesatser kan erhållas hos Bolaget.

Ränta på tillgodohavande räknas från och med dagen efter insättningen till dagen för uttag. Ränta på skuldbelopp utgår från dagen då skuld uppkommit till och med återbetalningsdagen².

Det samlade värdet av Kundens tillgodohavanden respektive skulder på anslutna konton får inte vid något tillfälle vara negativt (övertrassering). Vid övertrassering äger Bolaget rätt att utan föregående avisering belasta kontot med övertrasseringsränta enligt Bolagets vid var tid gällande prislista.

Bolaget beräknar ränta med en bas om 365 dagar om året. Debetränta (kostnad vid negativt saldo) belastar kunders depå månadsvis och kreditränta (ränta på inestående medel) tillskrivs kundens depå årsvis. Övertrasseringsränta belastar kundens depå månadsvis. Transaktioner som medför skuldsaldo påverkar ränteberäkningen från och med likviddagen. Insättning som reducerar skulden påverkar ränteberäkningen samma dag som beloppet sätts in.

För kredit kopplad till depån respektive skuld överstigande det beviljade kreditbeloppet eller belåningsvärdet utgår ränta respektive överbelåningsränta och överbelåningsavgift i enlighet med separat ingåendet kreditavtal och/eller vid var tid gällande prislista.

För belopp varmed Kunden är i betalningsdröjsmål, äger Bolaget rätt till dröjsmålsränta på förfallet belopp från förfalldagen till dess betalning sker med den räntesats som Bolaget vid var tid tillämpar.

² Ränta kapitaliseras månadsvis genom att för respektive månad upplupen ränta läggs till skulden på kontot, eventuell ränta på tillgodohavande kapitaliseras årsvis.

D. PANT

D.1 ALLMÄNNT

Bestämmelser om pant finns, förutom nedan, även i Depå-

/kontoavtalet under punkten Pantsättning.

Avkastning av pant och andra rättigheter som grundas på panten omfattas också av pantsättningen och utgör pant.

Bolagets åtagande i egenskap av panthavare avseende pantsatt egendom är inte mer omfattande än vad som framgår av dessa bestämmelser.

Pant ska inte utgöra säkerhet för fordran på Kunden som Bolaget har förvärvat eller kan komma att förvärva från annan än Kunden, om nämnda fordran varken har samband med Kundens handel med finansiella instrument eller har uppkommit genom belastning av Kundens konto.

D.2 PANTREALISATION

Om Kunden inte fullgör sina förpliktelser gentemot Bolaget enligt Depå-/kontoavtalet eller eljest uppkomma i samband med Kundens transaktioner med finansiella instrument får Bolaget ta panten i anspråk på det sätt Bolaget finner lämpligt. Bolaget ska härvid förfara med omsorg och, om så är möjligt och det enligt Bolagets bedömning kan ske utan förfång för Bolaget, i egenskap av panthavare, i förväg underrätta Kunden härom. Bolaget får bestämma i vilken ordning ställda säkerheter (panter, borgensåtaganden m.m.) ska tas i anspråk. Bolaget äger också bestämma i vilken ordning Kundens förpliktelser ska avräknas.

Vid tillämpning av vad som ovan sagts kan pantsatta värdepapper försälas i annan ordning än på den utförandeplats där värdepapperet handlas eller är upptaget till handel.

Om panten utgörs av tillgodohavande på konto anslutet till Depån får Bolaget, utan föregående underrättelse till Kunden, omedelbart göra sig betald genom att ta ut förfallet belopp från kontot.

Bolaget bemyndigas att själv eller genom någon som Bolaget utser, teckna Kundens namn, då detta erfordras för att genomföra pantrealisation eller för att eljest tillvarata eller utöva Bolagets rätt med avseende på pantsatt egendom. Av samma skäl får Bolaget öppna särskild depå och/eller konto hos värdepapperscentral eller konto i annat kontobaserat system. Kunden kan inte återkalla detta bemyndigande så länge panträtten består.

D.3 BORGEN OCH REGRESS

Om borgen har tecknats för Kundens förpliktelser enligt Depå-/kontoavtalet gäller följande i fråga om borgensmans rätt till egendom som pantsatts enligt Depå-/kontoavtalet av Kunden ensam eller tillsammans med annan.

För det fall Bolaget tagit borgen i anspråk ska panten därefter utgöra säkerhet för borgensmans återkrav (regresskrav) mot Kunden endast i den mån detta har angetts i borgensförbindelsen. Sådan rätt är efterställd Bolagets rätt till pant. Utgör panten säkerhet för flera borgensmäns återkrav ska de ha rätt till panten i förhållande till var och ens återkrav, såvida de inte överenskommit om annat. Bolaget får så länge Bolaget ej tagit borgen i anspråk lämna ut pant, som enligt Bolagets bedömning inte behövs för betalning av förfallet belopp enligt Depå-/kontoavtalet, utan att på grund därav borgensmans ansvar ska minska.

D.4 FÖRFOGANDERÄTT AV PANTSATT EGENDOM

Kunden får inte utan att samtycke dessförinnan lämnats av Bolaget till annan pantsatta egendom som är pantsatt enligt dessa Allmänna bestämmelser och bestämmelserna i Depå-/kontoavtalet. Sådan pantsättning till annan ska göras enligt Bolagets anvisningar med utnyttjande av formulär som Bolaget har godkänt. Sker pantsättning i strid mot denna bestämmelse äger Bolaget säga upp Depå-/kontoavtalet till omedelbart upphörande utan iakttagande av i avdelning V nedan nämnd uppsägningstid.

Om Kunden till annan pantsatt värdepapper förtecknade i Depån eller medel på konto anslutet till Depån får Bolaget, även om Kunden invänt däremot, utlämna/överföra värdepapper respektive överföra medel på till Depån anslutet konto till panthavaren eller annan efter instruktioner från panthavaren. Redovisning av sådant utlämnande/överföring ska sändas till Kunden.

Kunden får inte på annat sätt förfoga över i Depå-/kontoavtalet pantsatta värdepapper eller medel utan Bolagets samtycke i varje särskilt fall.

E. HANDEL MED VÄRDEPAPPER ÖVER DEPÅN

E.1 UPPDRAG OCH VILLKOR

På uppdrag av Kunden - även innefattande vad Kunden och Bolaget eventuellt har kommit överens om i särskilt avtal om handel via elektroniskt medium - utför Bolaget köp och försäljning av finansiella instrument samt andra uppdrag

avseende handel med finansiella instrument för Kundens räkning. Efter fullgörandet och om förutsättningar härför föreligger registrerar Bolaget dessa transaktioner i Kundens Depå.

Kunden är bunden av Bolaget vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order och de villkor som vid var tid gäller för handel med visst finansiellt instrument i och med att Kunden tar Bolaget tjänster i anspråk i vad avser handel med finansiella instrument. Med sådana villkor förstås dels vid var tid gällande Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, villkor i orderunderlag och villkor i av Bolaget upprättad avräkningsnota, dels regler antagna av Bolaget, svensk eller utländsk emittent, handelsplats, clearingorganisation eller central värdepappersförvarare. Det åligger Kunden att hålla sig underrättad om och följa nu nämnda villkor och regler.

E.2 VÄRDEPAPPER OCH HANDELSPLATS

Bolaget förbehåller sig rätten att vid varje tidpunkt bestämma vilka värdepapper som från tid till annan kan bli föremål för handel enligt detta avtal. Om Kunden genom fullmakt har gett någon annan tillgång till depån äger Bolaget rätt att införa särskilda begränsningar av vilka värdepapper som kan handlas över denna. Information om vilka värdepapper som vid var tid är föremål för handel enligt detta avtal kan erhållas från Bolagets kundtjänst.

Bolaget förbehåller sig rätten att utan underrättelse till Kunden lägga till nytt värdepapper eller avbryta möjligheten att handla med visst värdepapper via handelssystemet. En redan lagd order avseende värdepapper för vilka handeln via handelssystemet avbrutits skall betraktas som annullerad och Bolaget svarar inte för skada som Kunden kan förorsakas på grund av ett sådant beslut.

Bolaget får, om överenskommelse inte träffas om annat, bestämma på vilken utförandeplats och i vilken handelsvaluta Kundens uppdrag avseende handel med värdepapper skall utföras.

E.3 HANDELSKAPACITET

För att kunna lägga order i handelssystemet måste erforderliga värdepapper och/eller medel eller kreditutrymme både för ordern samt för courtage finnas tillgängligt på depån/kontot när ordern läggs. Bolaget får efter eget val helt eller delvis underlåta att vidta en åtgärd om det på depån inte finns erforderliga värdepapper och/eller medel eller kreditutrymme för åtgärden.

I Bolagets handelssystem finns spärrar som syftar till att förhindra att sådana order som nu nämnts verkställs. Kunden är emellertid bunden av order som verkställs trots att det inte finns täckning på kontot eller värdepapperen inte finns i depån.

E.4 PLACERING AV ORDER

Då Bolaget godkänt Kunden för handel på depå kan uppdrag om köp eller försäljning av värdepapper lämnas på endera av två sätt:

a) genom att fylla i och sända en order genom Bolagets handelssystem. En order kan sändas genom handelssystemet på de sätt som Bolaget vid var tid erbjuder (t.ex. via Bolagets hemsida i inloggat läge, mobiltelefon), eller

b) genom att ringa till Bolaget och efter angivande av depå-/kontonummer muntligen lämna en köp- eller säljorder.

Kunden försäkras att denne, varje gång Kunden placerar en order, innehar erforderlig kompetens för handel i respektive handelssystem och i de värdepapper som kunden placerar order i. För handel m.m. utgår avgifter (såsom courtage) till Bolaget i enlighet med de villkor som Bolaget vid var tid tillämpar. De av Bolaget tillämpade avgifterna för handel via telefonkontakt kommer normalt att vara högre än avgifterna för handel via handelssystemet.

Genom att använda sig av endera av dessa två möjligheter ger Kunden Bolaget i uppdrag att utföra det köp eller den försäljning ordern omfattar. Efter genomförd affär erhåller Kunden bekräftelse på denna. Kunden äger endast rätt att använda handelssystemet för egna affärer.

Kunden förbinder sig att inte lämna köp- eller säljuppdrag på annat sätt.

Lämnat uppdrag gäller under en handelsdag om inte Kunden anger annat. Detta innebär att uppdrag som lämnas under handelsplats öppethållande gäller till dess utförandeplats stänger samma dag. Uppdrag som lämnas efter utförandeplats stängning gäller till dess utförandeplats stänger följande handelsdag.

I Bolagets handelssystem eller i systemet hos viss utförandeplats kan finnas spärrar avseende kurser och volymer för order som Kunden lämnar. Dessa spärrar kan exempelvis medföra att en lämnad order inte godtas på grund av att den i ordern angivna kursen avviker för mycket från gällande kurser eller på grund av att ordern avser för stora volymer. Närmare information om vid var tid gällande spärrar enligt vad som nu sagts lämnas genom kontakt med Bolaget. Det åligger Kunden att ta del av denna information.

Kunden får inte genom lämnandet av order handla i strid med gällande lag eller annan författning eller i övrigt bryta mot god sed på värdepappersmarknaden. Kunden får inte i något fall lämna köp- eller säljorder som kan leda till avslut mot annan köp- eller säljorder som lämnats av Kunden själv eller - såvida inte ordern lämnats i ett syfte som kan anses tillbörligt - av en till kunden närstående fysisk eller juridisk person.

E.5 ANNULERING OCH MAKULERING

Enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument äger Bolaget rätt att makulera köp eller försäljning där avslut träffats för Kundens räkning i den omfattning som avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Samma rätt gäller om Bolaget i annat fall finner makulering av avslut vara påkallad med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av Bolaget, marknadsmotpart eller av Kunden själv eller, om Kunden genom order handlat i strid med gällande lag eller annan författning eller om Kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden. Har det makulerade avslutet redan registrerats i Kundens Depå kommer Bolaget att korrigera och redovisa detta i enlighet med punkt **G.5**. Om order annullerats eller avslut makulerats, skall Bolaget utan oskäligt dröjsmål söka informera Kunden härom.

E.6 UTFÖRANDE AV FONDUPPDRAG

Köp sker i enlighet med av Kunden särskilt lämnat köpuppdrag. Köp respektive försäljning av fondandelar sker så snart det är praktiskt möjligt i enlighet med respektive fonds bryttider efter det att komplett köp-/säljuppdrag lämnats.

E.7 FÖRFALL OCH LÖSEN

Avseende positioner i leveransbara kontrakt på slutdagen, då Kunden saknar likvid eller leveransbart instrument på sin depå med tillhörande konto, skall Kunden senast fyra (4) timmar före upphörande av handeln lämna instruktioner till Bolaget för hur nämnda position skall avvecklas. Om ovan nämnda instruktioner inte är Bolaget tillhanda enligt ovan godkänner Kunden att Bolaget kan avveckla positionen.

F. SKATTER M.M.

F.1 ALLMÄNT

Kunden ska svara för skatter och andra avgifter som ska erläggas enligt svensk eller utländsk lag med avseende på värdepapper registrerade i Depån, t ex preliminärskatt, utländsk källskatt respektive svensk kupongskatt på utdelning. För det fall Kunden inte har tillsett att det finns fria medel på Depån för betalning av skatt eller andra avgifter äger Bolaget rätt att avyttra värdepapper förtecknade i Depån för att betala skatt eller andra avgifter hänförliga till Depån eller däri ingående värdepapper.

F.2 BOLAGETS RESPEKTIVE KUNDENS SKYLDIGHETER

Bolaget kan, till följd av svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut eller Bolaget avtal med svensk/utländsk myndighet vara skyldig att för Kundens räkning vidtaga åtgärder beträffande skatt grundat på utdelning/ränta/avyttring avseende Kundens värdepapper. Det åligger Kunden att tillhandahålla den information, inkluderande undertecknande av skriftliga handlingar, som Bolaget bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Om Bolaget till följd av skyldighet enligt punkt **F.2** för Kundens räkning erlagt skatt äger Bolaget gottgöra sig motsvarande belopp på sätt som anges i punkt **C 1**.

F.3 NEDSÄTTNING ELLER RESTITUTION

Bolaget ska, på särskilt uppdrag av Kunden, om rätt därtill föreligger och om Bolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt söka medverka till nedsättning eller restitution av skatt samt utbetalning av tillgodohavande hos skattemyndighet. Bolaget får i samband därmed teckna Kundens namn samt även lämna uppgift om Kunden och Kundens värdepapper i erforderlig omfattning.

G Övriga villkor

För övriga villkor om Meddelanden, Insättningsgaranti och Investerarsskydd, Behandling av personuppgifter, Ansvarsbegränsning, Villkorsändringar, Tillämplig lag m.m. hänvisas till Avdelning V nedan.

AVD IV - VILLKOR OCH INFORMATION INVESTERINGSSPARKONTO

AVD IV.A - Förhandsinformation om Investeringsparkonto

Vad är ett Investeringsparkonto?

Investeringsparkontot (ISK) är en schablonbeskattad sparform som är tillgänglig för privatpersoner och. Sparformen är frivillig och utgör ett alternativ till sparande i värdepapper på en vanlig depå eller till en schablonbeskattad kapitalförsäkring. ISK får bara innehas av en enda fysisk person eller dödsbo och kan alltså inte innehas gemensamt med någon annan person.

ISK kan beskrivas som ett för skatteändamål samlat sparande av godkända kapitalplaceringar och kontanta medel. Genom att innehavet på ISK schablonbeskattas så kan du sätta in pengar på kontot och handla med finansiella instrument och omplacera dessa utan att behöva redovisa varje kapitalvinst eller kapitalförlust i din deklaration. För att du ska kunna avgöra om det är en fördel för dig att placera ditt sparande på ett ISK jämfört med andra sparformer är det dock viktigt att du beaktar ett antal faktorer såsom din bedömning av marknadsutvecklingen, din sparhorisont, vilka värdepapper du vill spara i samt dina personliga förhållanden i övrigt.

Lagen om Investeringsparkonto och Avtal om Investeringsparkonto anger ramarna för vilka tillgångar som får förvaras på ISK och hur överföringar av tillgångar till och från kontot får ske. Det är dock allmänna civilrättsliga bestämmelser och principer som avgör vem som äger och vem som har rätt till de tillgångar som förvaras på ett ISK. Vidare gäller sedvanliga regler om hur Bolaget ska hantera kunders tillgångar m.m. Tillgångar som förvaras och/eller sätts in på ett ISK hos Bolaget omfattas av bestämmelserna om investerarskydd och insättningsgaranti.

Hur fungerar det?

För att öppna ett ISK måste du ingå ett särskilt Avtal om Investeringsparkonto med Bolaget. ISK innefattar en depå med ett eller flera konto anslutna till depån. Om särskild överenskommelse inte träffats om annat förs ett anslutet konto i svenska kronor. De tillgångar som på detta sätt hör till och förvaras på ISK redovisas skattemässigt som en enhet.

Vilka avgifter tas ut?

Bolaget tar inte ut någon separat avgift för ISK. För de anslutna tjänsterna som erbjuds inom ramen för ISK tar Bolaget ut de avgifter som vid var tid framgår av Bolagets prislista. Detsamma gäller andra befintliga konton eller sådana konton som Bolaget öppnat för din räkning och till vilket tillgångar som inte får förvaras på ISK förs över.

Information om vid var tid gällande priser finns att tillgå på Bolaget kontor, www.paretosec.com eller via Kundenservice +46 8 402 51 70, clientservice.se@paretosec.com.

Hur beskattas sparandet?

Tillgångar som är hänförliga till ISK schablonbeskattas. Det innebär att den enskilde inte beskattas utifrån faktiska inkomster och utgifter på de tillgångar som förvaras på ISK. Istället utgår en schablonskatt som beräknas på förväntad årlig avkastning. Denna skatt beräknas utifrån ett så kallat kapitalunderlag som baseras på marknadsvärdet på tillgångarna som förvaras på ISK.

Kapitalunderlaget för ett visst beskattningsår uppgår till en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av:

1. tillgångar som vid ingången av varje kvartal under året förvaras på ISK¹,
2. kontanta medel som sätts in på ISK under året, såvida insättningen inte sker från ett annat eget ISK,
3. investeringstillgångar som kontoinnehavaren under året överför till kontot, såvida överföringen inte sker från ett annat eget ISK, och
4. investeringstillgångar som under kalenderåret överförs till kontot från någon annans ISK.

¹ dock inte andra kontofrämmande tillgångar än sådana som förvaras på investeringsparkontot med stöd av 17 § ISKL

Kapitalunderlaget multipliceras med en räntefaktor som uppgår till statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret. Detta resulterar i en schablonintäkt som ska tas upp till beskattning, oavsett om värdet på ditt innehav på ISK ökar eller minskar. Bolaget beräknar och rapporterar schablonintäkten till Skatteverket.

Som angavs ovan ökar insättningar av kontanta medel på ISK kapitalunderlaget och därmed schablonintäkten som skatten beräknas på. När det gäller ränta på kontanta medel finns det dessutom en särskild regel som i vissa fall kan leda till dubbelbeskattning. Om räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning överstigit statslåneräntan den 30 november föregående år ska räntan beskattas på vanligt sätt samtidigt som de kontanta medlen ingår i kapitalunderlaget. Denna särregel gäller dock inte för ränteplaceringar som du gör i form av finansiella instrument som exempelvis räntefonder eller noterade obligationer.

För personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige gäller särskilda skatteregler. Det är därför viktigt att du informerar Bolaget om din skatterättsliga hemvist förändras, t.ex. vid utlandsflytt. Det finns ingenting som hindrar att du har kvar ditt ISK även om du flyttar utomlands, men du bör vara medveten om att tillgångarna som förvaras på ditt ISK då inte längre kommer att vara föremål för schablonbeskattning.

Hur tas skatten ut?

Bolaget gör inte några preliminära skatteavdrag på ISK men ska årligen lämna kontrolluppgift till Skatteverket om schablonintäkternas storlek. I din deklaration tas sedan schablonintäkten upp som en vanlig kapitalinkomst från vilken du kan göra ränteavdrag etc. Ett överskott i inkomstslaget kapital beskattas på sedvanligt sätt med 30 procent och ett underskott i inkomstslaget kapital kan medföra skattereduktion. Skatteverket bestämmer den slutliga skatten som framgår av det årliga skattebeskedet.

Om du är bosatt utomlands eller sparar i utländska värdepapper kan det även utgå andra skatter på ditt innehav, t.ex. svensk kupongskatt eller utländsk källskatt.

Vilka placeringsbegränsningar gäller?

På ett ISK kan du spara i sådana s.k. godkända investeringstillgångar som Bolaget vid var tid tillåter. Du kan också sätta in kontanta medel på kontot i sådana valutor som Bolaget vid var tid tillåter. I undantagsfall kan du under en begränsad tid förvara även andra typer av investeringstillgångar och så kallade kontofrämmande tillgångar på ditt investeringsparkonto.

Enligt Lagen om Investeringsparkonto utgör följande **investeringstillgångar**:

1. Finansiella instrument som är upptagna till handel på reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES (t.ex. NASDAQ)
2. Finansiella instrument som handlas på en handelsplattform inom EES (t.ex. First North)
3. Andelar i värdepappers- och specialfonder (fondandelar)

Med finansiella instrument avses t.ex. aktier, obligationer samt andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning. För fondandelar uppställs inget krav på handel såsom det görs för övriga finansiella instrument.

De tillgångar som utgör av Bolaget **godkända investeringstillgångar** framgår av i [bilaga 1](#).

Enligt Lagen om Investeringsparkonto utgör t.ex. följande **kontofrämmande tillgångar**:

1. Finansiella instrument som inte uppfyller handelskravet (t.ex. onoterade aktier och obligationer)
2. Finansiella instrument som i förhållande till dig omfattas av de särskilda beskattningsreglerna för kvalificerade andelar avseende fåmansföretag (57 kap. inkomstskattelagen)
3. Finansiella instrument som getts ut av ett företag som du och dina närstående, direkt eller indirekt, har betydande ägarandelar i (tillsammans motsvarande minst 10 procent av rösterna eller kapitalet)
4. Andelar i utländska fonder som inte motsvarar svenska värdepappers- och specialfonder.

Som huvudregel får du på ditt ISK alltså inte förvara sådana investeringstillgångar som institutet inte godkänner eller kontofrämmande tillgångar.

I vissa situationer kan dock kontofrämmande tillgångar få förvaras på ISK under en övergångsperiod. Detta gäller t.ex. för nyemitterade tillgångar som avses bli upptagna till handel inom 30 dagar. Om en tillgång som förvärvats i en emission inte blir upptagen till handel måste den dock flyttas från kontot senast 60 dagar efter emissionen.

I samband med olika bolagshändelser (t.ex. emission, utdelning, fusion och andelsbyte) kan tillgångar som t.ex. inte uppfyller handelskravet erhållas på grund av befintliga innehav. Sådana tillgångar kan få förvaras på ISK under en period som sträcker sig fram till närmast följande kvartalsskifte och ytterligare 60 dagar. Detsamma gäller för tillgångar som ursprungligen varit godkända investeringstillgångar men som blivit kontofrämmande t.ex. i samband med avnotering. Om de kontofrämmande tillgångarna under övergångsperioden blir upptagna till sådan handel som krävs för investeringstillgångar får de fortsättningsvis förvaras på ISK. I annat fall måste de flyttas från kontot senast den sista dagen i perioden. Detta gäller även om sådana investeringstillgångar som inte är av institutet godkända investeringstillgångar skulle förvaras på ditt ISK.

För kontofrämmande tillgångar som avser kvalificerade andelar avseende fåmansföretag eller betydande ägarandelar gäller i flera avseenden strängare regler, vilka bl. a. innebär att dessa tillgångar ska föras ut från kontot senast 30 dagar efter att de blev kontofrämmande eller förvärvades på grund av befintligt innehav, dvs. oavsett om de upphör att vara kvalificerade andelar respektive betydande ägarandelar. Det är viktigt att du fortlöpande bevakar ditt och dina närståendes innehav i finansiella instrument som kan komma att omfattas av dessa regler.

Du bör även vara särskilt uppmärksam på att förvaring av kontofrämmande tillgångar på ditt ISK i strid med vad som framgår ovan kan medföra att dessa tillgångar inte längre blir föremål för schablonbeskattning. (se nedan)

Kan befintligt sparande överföras till ISK?

Du kan föra över befintligt sparande till ditt ISK, men det kan utlösa kapitalvinstbeskattning. Om du för över utländsk valuta eller finansiella instrument till ISK betraktas nämligen överföringen skatterättsligt som en avyttring, vilket betyder att du blir beskattad som om du hade sålt tillgångarna till ett pris motsvarande marknadsvärdet vid överföringen. Marknadsvärdet av det överförda sparandet betraktas samtidigt som en inbetalning som läggs till kapitalunderlaget vid beräkningen av årets schablonintäkt för ISK.

Hur kan man ta ut/flytta sparande från ISK?

Du kan när som helst ta ut ditt sparande i form av kontanta medel från ISK, t.ex. för att använda pengarna till konsumtion eller föra över dem till ett vanligt inlåningskonto i Bolaget.

Uttag av sparande i form av investeringstillgångar från ISK är i lag underkastade vissa begränsningar. Du kan när som helst sälja investeringstillgångar som förvaras på ISK, t.ex. på en reglerad marknad eller genom inlösen av fondandelar. Du kan också när som helst flytta dina investeringstillgångar till ett annat ISK på vilket tillgångarna får förvaras. Däremot är det *inte* tillåtet att flytta investeringstillgångar från det schablonbeskattade området till ett förvar som inte utgör ett ISK. Detta innebär att om du t.ex. vill flytta en aktie från ISK till ett förvar som inte utgör ett ISK, t.ex. en vanlig depå, måste du först sälja aktien och därefter köpa motsvarande aktier till ett annat förvar.

Kontofrämmande tillgångar som tillfälligt förvaras på ISK kan du föra över till ett annat förvar som inte är ett ISK, t.ex. vanlig depå. Du kan även under vissa förutsättningar föra över kontofrämmande tillgångar till andra personer. Du kan t.ex. överföra kontofrämmande tillgångar till annan person om du har överlåtit tillgångarna på en reglerad marknad eller en handelsplattform eller på så sätt att fondandelar i en investeringsfond löses in. Överföring av kontofrämmande tillgångar kan även ske efter överlåtelse till den som emitterat tillgångarna, till Bolaget, till budgivaren om avyttringen var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande, till köpande företag om avyttringen var ett led i ett förfarande om andelsbyte eller till majoritetsaktieägaren i ett bolag om avyttringen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag. Du kan slutligen föra över kontofrämmande tillgångar som överlåts i samband med arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt till ett konto som inte är ett ISK.

Genom att underteckna Avtal om Investeringssparkonto lämnar du en fullmakt till Bolaget som kan användas för att i ditt namn öppna en vanlig depå och/eller öppna vanligt konto i Bolaget. Sådan depå eller sådant konto kan Bolaget utnyttja om det t.ex. skulle uppstå behov av att flytta ut sådana kontofrämmande tillgångar som inte får förvaras på ISK annat än under en begränsad tid.

Hur avslutar man ISK?

Du kan avsluta ditt ISK när som helst genom att kontakta Bolaget. Innan kontot avslutas måste dock de tillgångar och kontanta medel som förvaras på ISK flyttas till ett annat ISK eller säljas varpå de kontanta medlen överförs till ett annat konto.

I Lagen om investeringssparkonto finns även bestämmelser som innebär att ISK omedelbart ska upphöra i vissa situationer. Detta gäller t.ex. om du eller Bolaget bryter mot lagens bestämmelser om överföring av finansiella instrument från ISK.

När ISK upphör blir tillgångarna föremål för konventionell beskattning och får som huvudregel ett anskaffningsvärde som motsvarar marknadsvärdet när ISK upphör.

Var finns mer information?

För detaljerade regler om förvärv, förvaring och överföring av investeringstillgångar respektive kontofrämmande tillgångar hänvisas till Avtal om Investeringssparkonto, Allmänna Villkor för Investeringsparkonto och Lagen (2011:1268) om Investeringsparkonto.

Information om vilka godkända investeringstillgångar som Bolaget vid var tid tillåter på ditt ISK finns även att tillgå på Bolaget hemsida www.paretosec.com eller via Kundtjänst tel. +46 8 402 51 70 eller e-post clientservice.se@paretosec.com.

AVD IV.B - Allmänna villkor för Investeringsparkonto

Definitioner

Annat Eget Konto: depå/konto som inte är ett Investeringsparkonto och som Kunden, eller Bolaget för Kundens räkning, har öppnat hos Bolaget eller som Kunden har öppnat hos ett annat institut.

Avtalet: Avtal om Investeringsparkonto inklusive Bolaget vid var tid gällande Allmänna villkor för investeringsparkonto, Allmänna bestämmelser för depå/konto, Allmänna villkor för handel med finansiella instrument samt Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order.

Betydande Ägarandelar: Finansiella Instrument som getts ut av ett företag och som innebär att innehavaren av instrumenten direkt eller indirekt äger eller på ett liknande sätt innehar andelar i företaget som motsvarar minst tio (10) procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget. Även Närståendes direkta eller indirekta innehav ska tas med i beräkningen.

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Fondandelar: andelar i en värdepappersfond eller specialfond som avses i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Godkända Investeringstillgångar: investeringstillgångar som vid var tid får förvaras på Investeringsparkontot enligt lagen om investeringsparkonto och Avtalet. Godkända investeringstillgångar anges i [Bilaga 1](#).

Icke-Godkända Investeringstillgångar: Investeringstillgångar som Bolaget inte godkänner för förvaring på Investeringsparkontot.

Investeringsföretag: svenskt värdepappersbolag, svenskt kreditinstitut, utländskt värdepappersföretag och utländskt kreditinstitut som enligt lagen om investeringsparkonto får ingå avtal om investeringsparkonto.

Investeringstillgångar: tillgångar som enligt lagen om investeringsparkonto får förvaras på ett Investeringsparkonto, dvs. Finansiella Instrument som (i) är upptagna till handel på en Reglerad Marknad eller motsvarande marknad utanför EES, (ii) handlas på en Handelsplattform eller (iii) utgör Fondandelar. Betydande Ägarandelar och Kvalificerade Andelar är inte Investeringstillgångar.

Investeringsparkonto: konto som uppfyller kraven i lagen om investeringsparkonto.

Kontofrämmande Tillgång: Finansiellt Instrument som inte är en Investeringstillgång.

Kvalificerade Andelar: aktier och andra Finansiella Instrument i eller avseende fåmansföretag som omfattas av särskilda beskattningsregler i inkomstskattelagen.

Närstående: person som omfattas av definitionen av närstående i inkomstskattelagen.

1 Förvaring av tillgångar på Investeringsparkontot

1.1 På Investeringsparkontot får Kunden endast förvara Godkända Investeringstillgångar och kontanta medel om inte annat framgår av Avtalet.

1.2 Bolaget publicerar en lista på hemsidan över vilka tillgångar som vid var tid utgör Godkända Investeringstillgångar. Nu aktuell lista framgår av [Bilaga 1](#). På Kundens begäran ska Bolaget även tillhandahålla en aktuell lista över Godkända Investeringstillgångar direkt till Kunden.

1.3 Det åligger Kunden att vid var tid hålla sig uppdaterad om vilka tillgångar som får förvaras på Investeringsparkontot.

1.4 Ett Finansiellt Instrument är förvarat på Investeringsparkontot när Bolaget har förtecknat det på kontot.

1.5 Det åligger Kunden att fortlöpande hålla sig uppdaterad om vilka Finansiella Instrument som vid varje givet tillfälle förvaras på Investeringsparkontot.

2 Överföring av Finansiella Instrument till Investeringsparkontot

2.1 Överföring från eget konto

2.1.1. Kunden får endast överföra Godkända Investeringstillgångar som Kunden själv äger till Investeringsparkontot. En sådan överföring kan ske från ett Annat Eget Konto eller från ett annat eget Investeringsparkonto. Sker överföringen från ett Annat Eget Konto betraktas överföringen skatterättsligt som en avyttring.

2.1.2 Kunden får inte överföra Icke-Godkända Investeringstillgångar eller Kontofrämmande Tillgångar till Investeringsparkontot.

2.2 Överföring från annan person

2.2.1 Godkända Investeringstillgångar får endast överföras till Investeringsparkontot av en annan person om tillgångarna överförs till kontot i samband med Kundens förvärv av tillgångarna och förvärvet har skett:

1. på en Reglerad Marknad eller annan motsvarande marknad utanför EES eller på en Handelsplattform;
2. på så sätt att nya Fondandelar utfärdas;
3. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot;
4. från Bolaget;
5. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot;
6. från köpande bolag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot;
7. från en annan person om tillgångarna vid förvärvet förvarades på dennes Investeringsparkonto; eller
8. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på Investeringsparkontot.

2.2.2 Icke-Godkända Investeringstillgångar får överföras till Investeringsparkontot av en annan person endast om tillgångarna överförs till kontot i samband med Kundens förvärv av tillgångarna och förvärvet har skett:

1. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot;
2. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot; eller
3. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på Investeringsparkontot.

2.2.3 Kontofrämmande Tillgångar får överföras till Investeringsparkontot av en annan person endast om tillgångarna överförs till kontot i samband med Kundens förvärv av tillgångarna och förvärvet har skett:

1. från emittenten om tillgångarna senast den trettonde (30) dagen efter den dag då de emitterades avses bli upptagna till handel på en Reglerad Marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller på en Handelsplattform;
2. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet avsåg teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande Finansiella Instrument och om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot;
3. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot;
4. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot; eller
5. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på Investeringsparkontot.

2.2.4 Sådana Finansiella Instrument som avses i 2.2.1-2.2.3 får dock inte överföras till Investeringsparkontot om förvärvet grundas på Betydande Ägarandelar, Kvalificerade Andelar eller på sådana Kontofrämmande Tillgångar som vid tidpunkten för förvärvet förvarades på Investeringsparkontot med stöd av 4.3.3.

2.2.5 Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar får inte överföras till Investeringsparkontot med tillämpning av 2.2.3 punkten 1.

3 Överföring av Finansiella Instrument från Investeringsparkontot

3.1 Överföring till eget konto

3.1.1 Kunden får överföra Investeringstillgångar från Investeringsparkontot till ett annat eget Investeringsparkonto endast om tillgångarna får förvaras på det mottagande kontot.

3.1.2 Kunden får inte överföra Investeringstillgångar från Investeringssparkontot till ett Annat Eget Konto.

3.1.3 Kunden får överföra Kontofrämmande Tillgångar från Investeringssparkontot till ett Annat Eget Konto.

3.2 Överföring till annan person

3.2.1 Kunden får överföra Investeringstillgångar och Kontofrämmande Tillgångar från Investeringssparkontot till en annan person endast om Kunden genom försäljning, byte eller liknande har överlåtit tillgångarna:

1. på en Reglerad Marknad eller annan motsvarande marknad utanför EES eller en Handelsplattform;
2. på så sätt att Fondandelar löses in;
3. till den som har emitterat tillgångarna;
4. till Bolaget;
5. till budgivaren om överlåtelsen var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande;
6. till köpande bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om andelsbyte; eller
7. till majoritetsaktieägaren i ett bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag.

3.2.2 Kunden får även överföra Investeringstillgångar vilka Kunden har överlåtit genom försäljning, byte eller liknande från Investeringssparkontot till en annan person om tillgångarna vid överlåtelsen direkt förs över till dennes Investeringssparkonto och om tillgångarna får förvaras på det mottagande kontot.

3.2.3 Kunden får överföra Investeringstillgångar vilka Kunden har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt från Investeringssparkontot till en annan person endast om överföringen sker direkt till dennes Investeringssparkonto och om tillgångarna får förvaras på det mottagande kontot.

3.2.4 Kunden får överföra Kontofrämmande Tillgångar vilka Kunden har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande från Investeringssparkontot till en annan person endast om överföringen sker till ett konto som inte är ett Investeringssparkonto.

4 Tillfälligt förvaring av vissa typer av Finansiella Instrument

4.1 Allmänt

4.1.1 Det som framgår av avsnitt 4.2 och 4.3 utgör en uttömmande uppräkningslista av de situationer då Icke-Godkända Investeringstillgångar och vissa typer av Kontofrämmande Tillgångar tillfälligt får förvaras på Investeringssparkontot.

4.1.2 Om sådana tillgångar som avses i 4.2, 4.3.2 och 4.3.3 övergår till att bli Godkända Investeringstillgångar inom den nedan angivna tidsfristen, får de förvaras på Investeringssparkontot.

4.2 Investeringstillgångar som inte är godkända av Bolaget

Icke-Godkända Investeringstillgångar får förvaras på Investeringssparkontot till och med den sextionde (60) dagen efter utgången av det kvartal då tillgångarna blev klassificerade som sådana tillgångar respektive blev förtecknade på kontot.

4.3 Vissa typer av Kontofrämmande Tillgångar

4.3.1 Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar som inte var sådana tillgångar när de överfördes till Investeringssparkontot eller som har överförts till kontot på det sätt som framgår av 2.2.3 punkterna 2–5, får förvaras på Investeringssparkontot till och med den trettonde (30) dagen efter den dag då tillgångarna först klassificerades som sådana tillgångar eller blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska, även om de under tidsfristen övergår till att klassificeras som andra tillgångar, flyttas ut från Investeringssparkontot senast denna dag.

4.3.2 Andra Kontofrämmande Tillgångar än Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar och som var Investeringstillgångar när de överfördes till Investeringssparkontot eller som har överförts till kontot med stöd av Kundens befintliga innehav av Finansiella Instrument på det sätt som avses i 2.2.3 punkterna 2–5, får förvaras på Investeringssparkontot till och med den sextionde (60) dagen efter utgången av det kvartal då tillgångarna blev klassificerade som sådana tillgångar respektive blev förtecknade på kontot.

4.3.3 Andra Kontofrämmande Tillgångar än Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar som, när de överfördes till Investeringssparkontot avsågs att tas upp till handel på det sätt som framgår av 2.2.3 punkten 1, får förvaras på Investeringssparkontot till och med den sextionde (60) dagen efter den dag då de emitterades.

4.4 Informationsskyldighet

4.4.1 Om det kommer till Kundens kännedom att (i) Icke-Godkända Investeringstillgångar, eller (ii) Kontofrämmande Tillgångar förvaras på Investeringssparkontot, så ska Kunden så snart som möjligt informera Bolaget om detta.

4.4.2 Bolaget ska inom fem (5) dagar från det att det kommit till Bolaget kännedom att Kontofrämmande Tillgångar förvaras på Investeringssparkontot, informera Kunden om detta samt inom vilken tid tillgångarna senast måste flyttas från Investeringssparkontot.

4.4.3 Vid tillämpning av 4.4.2 ska Bolaget anses ha fått kännedom om att Kontofrämmande Tillgångar förvaras på Investeringssparkontot när tjugofem (25) dagar har gått från utgången av det kvartal då de Kontofrämmande Tillgångarna först förvarades på Investeringssparkontot i egenskap av Kontofrämmande Tillgångar. Detta gäller dock inte för Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar eller sådana Kontofrämmande Tillgångar som förvaras på kontot med stöd av 4.3.3.

4.5 Flytt av Icke-Godkända Investeringstillgångar och Kontofrämmande Tillgångar

4.5.1 Kunden ska, inom de tidsfrister som anges i avsnitt 4.2 och 4.3 ovan, flytta Icke-Godkända Investeringstillgångar och/eller Kontofrämmande Tillgångar från Investeringssparkontot. En sådan flytt kan ske antingen genom att Kunden i enlighet med Avtalet överför tillgångarna till ett annat förvar eller genom att Kunden överlåter tillgångarna.

4.5.2 Om Kunden inte senast tio (10) bankdagar före den tidpunkt som anges i 4.2 har överlåtit Icke-Godkända Investeringstillgångar och som tillfälligt förvaras på Investeringssparkontot eller anvisat Bolaget till vilket annat eget Investeringssparkonto sådana tillgångar ska överföras, får Bolaget för Kundens räkning vid den tidpunkt och på det sätt som Bolaget bestämmer, avyttra hela eller delar av Kundens innehav av tillgångarna.

4.5.3 Om Kunden inte senast tio (10) bankdagar före de tidpunkter som anges i avsnitt 4.3 har överlåtit Kontofrämmande Tillgångar som tillfälligt förvaras på Investeringssparkontot eller anvisat Bolaget till vilket annat Eget Konto sådana tillgångar ska överföras, får Bolaget efter eget bestämmande välja mellan att för Kundens räkning (i) överföra tillgångarna till Annat Eget Konto i Bolaget eller (ii) vid den tidpunkt och på det sätt som Bolaget bestämmer, avyttra hela eller delar av Kundens innehav av tillgångarna.

5 Kontanta medel

Kontanta medel får sättas in på och tas ut från Investeringssparkontot.

6 Ränta, utdelning och annan avkastning

6.1 Ränta, utdelning och annan avkastning som är hänförlig till de tillgångar som vid var tid förvaras på Investeringssparkontot ska överföras direkt till Investeringssparkontot. För ersättning hänförlig till överlåtelse av Finansiella Instrument gäller dock vad som framgår av avsnitt 8.3.

6.2 Kunden ansvarar för att ränta, utdelning och annan avkastning som är hänförlig till Betydande Ägarandelar, Kvalificerade Andelar eller sådana Kontofrämmande Tillgångar som förvaras på Investeringssparkontot med stöd av 4.3.3 inte överförs till Investeringssparkontot. Om Kunden inte har lämnat någon annan anvisning får Bolaget efter eget bestämmande överföra sådan ränta, utdelning och annan avkastning till ett Annat Eget Konto i Bolaget.

7 Åtaganden avseende förvarade Finansiella Instrument

7.1 Bolaget åtaganden vad gäller de tillgångar som förvaras på Investeringssparkontot följer de av Bolaget vid var tid gällande Allmänna bestämmelser för depå/konto.

7.2 Bolaget förbehåller sig rätten att inte genomföra de åtaganden som framgår av Allmänna bestämmelser för depå/konto om detta skulle strida mot bestämmelserna i Avtalet eller lagen om investeringssparkonto.

8 Handel med Finansiella Instrument

8.1 Allmänt

8.1.1 Vid köp och försäljning av tillgångar på Investeringssparkontot gäller, utöver vad som framgår nedan, de av Bolaget vid var tid gällande Allmänna villkor för handel med finansiella instrument samt Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order.

8.1.2 Bolaget förbehåller sig rätten att inte genomföra köp- eller försäljningsuppdrag för Kundens räkning avseende Finansiella Instrument i de fall de Finansiella Instrumenten utgör Icke-Godkända Investeringstillgångar eller Investeringstillgångar som inte är godkända av mottagande institut samt i de fall uppdraget i övrigt skulle strida mot Avtalet eller lagen om investeringssparkonto.

8.2 Förförvärv av Finansiella Instrument

8.2.1 Kunden ska själv och i förväg kontrollera att de Finansiella Instrument som Bolaget ges i uppdrag att förvärva för Kundens räkning utgör Godkända Investeringstillgångar.

8.2.2 Vid Kundens förvärv av Finansiella Instrument till Investeringssparkontot ska betalning ske med tillgångar som förvaras på Investeringssparkontot.

8.2.3 Vid Kundens förvärv av Finansiella Instrument till Investeringssparkontot får betalning ske i form av Finansiella Instrument som förvaras på Investeringssparkontot (byte) endast om sådan överföring sker i enlighet med avsnitt 3.2.

8.3 Ersättning vid överlåtelse av Finansiella Instrument

8.3.1 Vid Kundens överlåtelse av Finansiella Instrument som sker på det sätt som anges i 3.2.1 punkterna 1-7 ska ersättning som erhålls i form av kontanta medel överföras direkt till Investeringssparkontot.

8.3.2 Vid Kundens överlåtelse av Finansiella Instrument som sker på det sätt som anges i 3.2.1 och 3.2.2, ska ersättning som erhålls i form av Investeringstillgångar överföras direkt till Investeringssparkontot.

8.3.3 Vid Kundens överlåtelse av Finansiella Instrument ska ersättning som erhålls i form av Kontofrämmande Tillgångar överföras till Investeringssparkontot endast om (i) överföringen av tillgångar till Investeringssparkontot sker i enlighet med 2.2.3 – 2.2.5 samt om (ii) Kunden inte har anvisat ett annat förvar till vilken sådan ersättning istället ska överföras.

8.3.4 Kunden ansvarar för att ersättning vid överlåtelse av Betydande Ägarandelar, Kvalificerade Andelar eller sådana Kontofrämmande Tillgångar som tillfälligt förvaras på Investeringssparkontot med stöd av 4.3.3 inte överförs till Investeringssparkontot. Sådan ersättning - i form av kontanta medel eller Finansiella Instrument - ska istället överföras till av Kunden anvisat annat förvar. Om Kunden inte har lämnat någon sådan anvisning får Bolaget efter eget bestämmande överföra ersättningen till ett Annat Eget Konto i Bolaget.

9 Pantsättning

9.1 För pantsättning gäller, utöver vad som framgår nedan, de av Bolaget vid var tid gällande Allmänna bestämmelser för depå/konto.

9.2 Kunden pantsätter till Bolaget, till säkerhet för samtliga Kundens nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Bolaget i anledning av Avtalet (i) samtliga de Finansiella Instrument som vid var tid finns förtecknade på Investeringssparkontot, (ii) samtliga de Finansiella Instrument som Kunden vid var tid har förvärvat för förvaring på Investeringssparkontot samt (iii) samtliga kontanta medel som vid var tid finns insatta på Investeringssparkontot.

9.3 Kunden får inte pantsätta Finansiella Instrument som förvaras på Investeringssparkontot som säkerhet för förpliktelser som Kunden har gentemot annan än Bolaget.

9.4 Om Kunden inte fullgör sina förpliktelser gentemot Bolaget enligt Avtalet, t.ex. att erforderliga Finansiella Instrument i samband med försäljning inte finns förvarade på Investeringssparkontot, får Bolaget ta panten i anspråk på det sätt Bolaget finner lämpligt. Vid ianspråktagande av pant ska Bolaget förfara med omsorg och, om så är möjligt och det enligt Bolaget bedömning kan ske utan förfång för Bolaget, i förväg underrätta Kunden härom.

10 Överlåtelse av Investeringssparkontot

Investeringssparkontot kan inte överlåtas.

11 Överföringar mellan Investeringssparkonton hos olika Investeringföretag

11.1 Vid överföringar av Investeringstillgångar mellan Investeringssparkonton hos olika Investeringföretag åligger det Kunden att på förhand försäkra sig om att det mottagande Investeringföretaget kan ta emot de aktuella tillgångarna.

11.2 Kundens överföring av Investeringstillgångar till ett annat Investeringföretag ska anses verkställd då tillgångarna har förtecknats på Investeringssparkontot hos det mottagande Investeringföretaget.

11.3 Vid överföringar till Investeringssparkontot från ett annat Investeringföretag får Bolaget vägra att ta emot tillgångar för förvaring på Investeringssparkontot som inte är Godkända Investeringstillgångar.

12 Uppsägning av Investeringssparkontot

12.1 Kunden får säga upp Avtalet till upphörande med omedelbar verkan. Bolaget får säga upp Avtalet till upphörande trettio (30) dagar efter det att Bolaget har avsänt skriftlig uppsägning till Kunden.

12.2 Oavsett vad som sagts i 12.1 får vardera parten skriftligen säga upp Avtalet till upphörande med omedelbar verkan om motparten väsentligen har brutit mot Avtalet eller andra instruktioner eller överenskommelser som gäller för de

handels- och förvaringstjänster avseende Finansiella Instrument eller de kontotjänster som är anslutna till Investeringssparkontot.

12.3 Avtalet upphör dock tidigast vid Investeringssparkontots avslutande enligt 12.4.

12.4 Investeringssparkontot ska som huvudregel avslutas vid den tidpunkt Avtalet upphör enligt 12.1 och 12.2. Om det vid tidpunkten för uppsägning av Avtalet förvaras Finansiella Instrument och/eller kontanta medel på Investeringssparkontot eller om Finansiella Instrument har förvärvats för att förvaras på Investeringssparkontot men ännu inte har förtecknats på kontot ska Investeringssparkontot dock istället avslutas så snart samtliga tillgångar flyttats från Investeringssparkontot. Kunden ska i dessa situationer snarast (i) anvisa ett annat eget Investeringssparkonto till vilket Investeringstillgångar ska överföras, (ii) anvisa ett Annat Eget Konto till vilket Kontofrämmande Tillgångar ska överföras och/eller (iii) överlåta tillgångarna i enlighet med 3.2.

12.5 Om Kunden inte senast tio (10) bankdagar från uppsägning enligt 12.1 eller senast tio (10) bankdagar från uppsägning enligt 12.2 varken har anvisat till vilket annat förvar Investeringstillgångar och/eller Kontofrämmande Tillgångar ska överföras eller överlåtit tillgångarna, får Bolaget för Kundens räkning vid tidpunkt och på sätt som Bolaget bestämmer (i) avyttra tillgångarna och därefter överföra samtliga kontanta medel från Investeringssparkontot till ett Annat Eget Konto i Bolaget och/eller (ii) överföra Kontofrämmande Tillgångar till ett Annat Eget Konto i Bolaget.

13 Upphörande av Investeringssparkontot på grund av lag

13.1 Om kontot upphör som Investeringssparkonto enligt 28 § lagen om investeringssparkonto ska de tillgångar som förvaras på kontot inte längre schablonbeskattas. Bolaget ska, inom fem (5) dagar från det att Bolaget fått kännedom därom, informera Kunden om att Investeringssparkontot har upphört och att det åligger Kunden att snarast överföra samtliga tillgångar som förvaras på Investeringssparkontot till ett annat förvar eller överlåta tillgångarna.

13.2 Om Kunden inte senast tio (10) bankdagar från det att Bolaget har informerat Kunden om Investeringssparkontots upphörande enligt 13.1 varken har anvisat till vilket annat förvar som tillgångarna ska överföras eller överlåtit tillgångarna, får Bolaget vidta de åtgärder som framgår av 12.5 och därefter avsluta kontot. Avtalet upphör att gälla när kontot har avslutats.

14 Skatter, avgifter och övriga kostnader

14.1 Skatt på Investeringssparkontot

14.1.1 Kunden ansvarar för skatter och andra avgifter som ska betalas enligt svensk eller utländsk lag med avseende på tillgångar som förtecknas på Investeringssparkontot, t.ex. utländsk källskatt och svensk kupongskatt på utdelning.

14.1.2 Bolaget ska varje år tillställa Skatteverket uppgifter om den schablonintäkt som är hänförlig till Kundens Investeringssparkonto.

14.1.3 Andra Kontofrämmande Tillgångar som förvaras på ett investeringssparkonto än sådana Kontofrämmande Tillgångar som förvaras på investeringssparkontot med stöd av 17 § ISKL ska inte ingå i den schablonmässigt beräknade intäkten utan istället beskattas konventionellt.

14.2 Skatterättslig hemvist

14.2.1 Investeringssparkontot kan innehas av Kunden oavsett om denne är obegränsat eller begränsat skattskyldig.

14.2.2 Det åligger Kunden att vid var tid ha kännedom om sin skatterättsliga hemvist.

14.2.3 Kunden förbinder sig att utan dröjsmål till Bolaget skriftligen anmäla förändringar i sin skatterättsliga hemvist, t.ex. vid flytt utomlands.

14.3 Avgifter

14.3.1 Bolaget tar inte ut någon separat avgift för Investeringssparkontot. Uppgifter om Bolaget avgifter för tjänster som har samband med Investeringssparkontot framgår av Bolaget vid var tid gällande Prislista för depåkunder som publiceras på Bolaget hemsida, www.paretosec.com. På Kundens begäran ska Bolaget även tillhandahålla uppgifter om aktuella avgifter direkt till Kunden.

14.3.2 För det fall det enligt Bolaget bedömning föreligger risk för att Kundens medel på kontot kan komma att understiga beräknad men ännu inte inbetald skatt eller avgift får Bolaget på det sätt som är lämpligt avyttra tillgångar på Investeringssparkontot i sådan utsträckning att nämnda risk inte längre bedöms föreligga. Bolaget får även underlåta att utföra av Kunden begärd omplacering och varje annan disposition av tillgångarna som förvaras på Investeringssparkontot i den utsträckning detta enligt Bolaget bedömning medför att nämnda risk skulle uppstå eller öka. Bolaget ska förfara med omsorg och, om så är möjligt och det enligt Bolaget bedömning kan ske utan förfång för Bolaget, i förväg underrätta Kunden om åtgärd och/eller underlåtenhet enligt ovan.

14.4 Övriga kostnader

Kunden ska stå för de kostnader som uppstår vid avyttring, överföring eller öppnande av annan förvaring enligt Avtalet.

15 Övriga villkor

För övriga villkor om Meddelanden, Insättningsgaranti och Investerarskydd, Behandling av personuppgifter, Ansvarsbegränsning, Villkorsändringar, Tillämplig lag m.m. hänvisas till Avdelning V nedan.

Bilaga 1. Av Bolaget godkända investeringstillgångar

1.) Finansiella instrument som är upptagna till handel på följande reglerade marknader

Nasdaq OMX Stockholm
Nasdaq OMX Helsingfors
Nasdaq OMX Köpenhamn
Oslo Börs
NASDAQ
NYSE
Toronto Stock Exchange

2.) Finansiella instrument som handlas på följande handelsplattformar

First North Stockholm
Aktietorget
Nordic Growth Market
Nordic Derivatives Exchange

3.) Godkända investeringstillgångar

Aktier
Obligationer
Börshandlade fonder
Börshandlade certifikat
Optioner
Warranter
Fondandelar

4.) Otillåtna investeringstillgångar

Aktielån
Terminer

5.) Exempel på otillåtna/kontofrämmande tillgångar

Finansiella instrument som inte handlas på en reglerad marknad eller handelsplattform, exempelvis onoterade aktier.

Andelar i ett företag där kunden tillsammans med närstående äger mer än tio procent av rösterna eller kapitalet.

Kvalificerade andelar i fåmansföretag.

Andelar i utländska fonder som inte motsvarar svenska värdepappers och specialfonder.

6.) Exempel på otillåtna investeringstillgångar

Aktier som handlas genom Alternativa aktiemarknaden

7.) Exempel på undantag

Överföringar av otillåtna tillgångar får ske om kontoinnehavaren har förvärvat tillgångarna från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet avsåg teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande finansiella instrument och om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på investeringssparkontot.

8.) Varför skiljer sig Bolaget tillåtna tillgångar från andra aktörer?

Bolaget har beslutat om att inte tillåta samtliga finansiella instrument, reglerade marknader och handelsplattformar varför listan kan skilja sig från andra aktörers tillåtna tillgångar.

9.) Varför finns det begränsningar om vilka tillgångar som är tillåtna?

På kapitalunderlaget som ligger till grund för beskattningen, beräknas en schablonmässig avkastning, som sedan ska tas upp till beskattning. För att en sådan skattemodell ska fungera är det av avgörande betydelse att tillgångarna på investeringssparkontot och tillgångarna som överförs till kontot utan svårighet kan värderas.

Notera att andra banker och institut inte nödvändigtvis tillåter samma tillgångar som Bolaget. Listan kan komma att förändras från tid till annan.

AVD V – ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Utöver vad som följer av avdelningarna II.A, III.A och IV.B ovan ska följande generella avtalsvillkor anses vara inkorporerade i samtlig förhållanden mellan Bolaget och Kunden.

Inloggningsuppgift onlinetjänst

När Bolaget har godkänt Kunden sänds användarnamn genom e-post och lösenord via textmeddelande till Kundens mobiltelefon.

Kunden är införstådd med att samtliga uppdrag, viljeyttringar och instruktioner som lämnats till Bolaget med utnyttjande av Kundens lösenord är - oavsett vem som lämnat uppdraget eller instruktionen - bindande för Kunden. Kunden kan även acceptera nya avtal, förbindelser och beställningar via Bolagets hemsidor i inloggat läge.

Kunden förbinder sig att hålla användarnamn och lösenord hemliga och att inte anteckna dessa på ett sådant sätt att dess samband med de tjänster Bolaget erbjuder framgår.

Kunden förbinder sig att omedelbart anmäla till Bolaget om misstanke finns att någon obehörig fått kännedom om det personliga lösenordet.

Bolaget äger rätt att när som helst ändra Kundens användarnamn och lösenord. Sker sådan ändring skall Bolaget snarast möjligt meddela Kunden. Bolaget är inte ansvarigt vare sig för direkt eller indirekt skada som Kunden eller annan åsamkas till följd av sådan ändring.

Bolaget äger rätt att utan föregående meddelande till Kunden spärra Kundens åtkomst via användarnamn och lösenord till de tjänster som Bolaget erbjuder vid upprepat användande av felaktigt lösenord eller vid misstanke om obehörigt utnyttjande av lösenord.

Om Bolaget spärrat lösenordet enligt vad som sagts ovan kommer Kunden att snarast möjligt informeras därom.

Bolaget är inte ansvarigt vare sig för direkt eller indirekt skada som Kunden eller annan åsamkas till följd av sådan spärrning av lösenordet som angivits ovan i denna punkt.

Kunden är betalningsskyldig för order som lämnats av den som obehörigen nyttjat Kundens lösenord. Kunden är också ansvarig för förlust eller skada som åsamkas Bolaget, tredje man eller Kunden själv på grund av att:

- Kunden uppsåtligt eller av grov oaktsamhet avslöjat det personliga lösenordet för annan eller om lösenordet på grund av Kundens grova oaktsamhet på annat sätt kommit till obehörigs kännedom; eller

- Kunden inte omedelbart efter misstanke därom anmält detta till Bolaget. Om två eller flera personer gemensamt ingått detta avtal svarar sådana personer solidariskt för ovan nämnda skador eller förluster.

Om Kunden är juridisk person svarar Kunden för att endast behörig(a) person(er) hos Kunden har kännedom om och får använda användarnamn och lösenord.

Avstängning från onlinetjänst

Bolaget äger rätt att utan föregående meddelande till Kunden med omedelbar verkan stänga av Kunden från möjlighet att lämna elektroniska order och/eller från möjlighet till åtkomst av sådan information som Bolaget tillhandahåller elektroniskt enligt detta avtal om

a) Bolaget skulle misstänka att Kundens utnyttjande av tjänsten skulle stå i strid med bestämmelserna i vid var tid gällande lagstiftning om insiderbrott eller otillbörlig marknadspåverkan eller eljest skulle stå i strid med tillämpliga regler eller god sed på värdepappersmarknaden eller om Bolaget av annan anledning skulle finna att det föreligger särskilda skäl därtill;

b) Bolaget finner att så bör ske för att skydda Kundens, andra kunders, Bolagets eller andras intressen; eller

c) Kunden, enligt vad Bolaget har anledning att anta, åsidosätter eller kommer att åsidosätta bestämmelserna i detta avtal eller andra instruktioner som Bolaget lämnat avseende elektroniska tjänster enligt detta avtal.

Stängning enligt föregående stycken kan vara begränsad till viss slags order, exempelvis viss(a) värdepapper eller viss(a) åtgärd(er), visst slags elektroniskt medium eller viss slags information. Stängning enligt vad som anges under b) i föregående stycke kan ske generellt för samtliga kunder eller för endast viss(a) kund(er).

Om Bolaget avstängt Kunden enligt vad som ovan sagts skall Kunden snarast möjligt informeras därom.

Vad som angivits ovan i denna punkt om rätt till stängning gäller även Bolagets rätt att avstå från att verkställa av Kunden lämnad order.

Om Bolaget varit normalt aktsamt är Bolaget inte ansvarigt för skada som Kunden eller annan åsamkas till följd av sådan stängning eller sådant avstående att verkställa order som angivits ovan i denna punkt. Bolaget ansvarar dock inte för indirekt skada, om inte den indirekta skadan orsakats av Bolagets grova vårdslöshet.

I punkt "Avstängning från onlinetjänst" finns bestämmelser om Bolagets rätt att spärra Kundens användarnamn och lösenord.

Programvara

Kunden kan, genom särskild överenskommelse med Bolaget, erhålla en icke-exklusiv, icke överlåtbar rätt att för eget bruk använda viss programvara för handel över Bolagets handelssystem antingen genom s.k. Direct Electronic Access eller genom handel i Bolagets webapplikationer/websidor (Programvaran). Kunden får inte kopiera, modifiera eller på annat sätt använda Programvaran för annat ändamål än handel över Bolagets handelssystem. Kunden får inte dekompilera, dekonstruera eller på annat sätt göra ingrepp i Programvaran. Kunden får ej heller tillåta annan eller möjliggöra för annan att förfara på ovan angivet sätt med Programvaran. Kunden får inte överlåta sina licensrättigheter, upplåta underlicens eller annorledes disponera eller förfoga över Programvaran annat än vad som anges i dessa Allmänna bestämmelser eller i tvingande lag.

Programvaran installeras av Kunden enligt de föreskrifter som Bolaget från tid till annan tillhandahåller. Vid fel i Programvaran skall Kunden omedelbart underrätta Bolaget härom. Vid fel i Programvaran har Bolaget rätt att efter eget val tillhandahålla nytt exemplar (inkluderande ny version) av Programvaran eller - om felet avser Programvaran som sådan och inte endast exemplar av denna och leverans av ny Programvara skulle vara oskäligt betungande för Bolaget - säga upp detta avtal till omedelbart upphörande. Om Bolaget underlåter att leverera nytt exemplar eller ny version av Programvaran som Kunden skäligen kan godta har Kunden rätt att säga upp detta avtal till omedelbart upphörande. Kunden förbinder sig att omgående installera ny eller förändrad version av programvaran som görs tillgänglig av Bolaget.

Bolaget är inte under några omständigheter skyldigt att utge ersättning till Kunden till följd av fel i Programvaran (såsom förlust av data, bristande tillgänglighet till handelstjänsten eller skada på grund av virus). Kunden ska vid användning av de tjänster som omfattas av detta avtal tillse att ett fullgott uppdaterat antivirusprogram finns installerat och aktiverat på Kundens dator. Om Kunden bryter mot detta åtagande är Kunden ansvarig för den skada som kunnat undvikas om Kunden iakttagit åtagandet. Bolaget ansvarar ej för fel eller skada som uppstår till följd av virus.

Bolagets, eller ett bolags i samma koncern som Bolaget, avtal med Stockholmsbörsen, Nordic Growth Market NGM AB (NGM) eller annan utförandeplats innebär att Bolaget skall ges rätt att hos Kunden kontrollera Kundens tekniska system och kopplingar samt övriga förhållanden med anknytning till orderläggning genom handelssystemet. Bolaget skall vidare ha rätt att erhålla den information och, i förekommande fall tillsammans med OMX Nordic Exchange Stockholm, NGM eller annan utförandeplats eller behörig myndighet, genomföra de kontroller som är nödvändiga för att Bolaget skall uppfylla sina åtaganden mot Stockholmsbörsen, NGM eller annan utförandeplats, behörig myndighet eller annars om Bolaget rimligen anser att sådan information eller kontroll är nödvändig för att Bolaget ska efterleva EU-förordning, lag, föreskrift eller ingångna avtal. Kunden godkänner att Bolaget ges sådan rätt.

För användning av Programvaran gäller utöver dessa bestämmelser, i förekommande fall, de villkor som utskickas tillsammans med Programvaran eller framgår av denna.

Handelsinformation

Kursinformation och annan information tillhandahålls via Bolagets hemsida i inloggat läge. Informationen baserar sig på uppgifter tillhandahållna av självständiga innehållsleverantörer. Kursinformation respektive annan av tredje part levererad information får enbart användas av Kunden för eget bruk varför vidare spridning inte är tillåten. Bolaget tar inget ansvar för att informationen

eller uppgifterna är korrekta eller för uppkommen skada på grund av eventuella brister eller fel i lämnad information. Bolaget förbehåller sig rätten att utan föregående meddelande helt eller delvis upphöra med att tillhandahålla eller förändra arten och sammansättningen av informationen.

Värdet på förtecknad fondandel följer kursutvecklingen. Den kurs som Kunden erhåller i direkt anslutning till handeln är preliminär i avvaktan på slutgiltigt fastställande och kan därvid komma att revideras. Skälet därtill kan vara att handel bedrivs över flera tidzoner.

Informations- och analysmaterial får endast användas för enskilt bruk och får inte mångfaldigas, vidare distribueras eller sammanställas i bearbetat eller obearbetat skick utan Bolagets medgivande.

Fel och störningar

Kunden är medveten om att det kan uppkomma driftavbrott eller andra fel eller störningar i Kundens, Bolagets eller annans datasystem (hård- eller mjukvara), tele- eller elsystem som används vid tillämpningen av tjänsterna enligt detta avtal, samt att sådana fel eller störningar kan medföra exempelvis

- att Kunden inte kan lämna order,
- att Kundens order inte kommer fram till Bolaget,
- att Kundens order kommer fram försenade till Bolaget och/eller att verkställandet av dessa försenas,
- att Kundens order eljest inte kommer att verkställas på avsett sätt, eller
- att information (såsom information om orderstatus, depå-/konto- och kursinformation) som Bolaget tillhandahåller inte är tillgänglig för Kunden eller är felaktig.

Om fel eller störning enligt första stycket föreligger har Bolaget i allmänhet möjlighet att ta emot order muntligen via telefon. Skulle fel eller störning enligt första stycket medföra att elektroniska order ej kan lämnas och ett stort antal Kunder samtidigt söker lämna order muntligen per telefon, kan möjligheten att lämna order på sistnämnda sätt i praktiken vara starkt begränsad.

Om Kunden skulle upptäcka fel eller störning som angetts ovan i denna punkt, är Kunden skyldig att omedelbart påtala detta för Bolaget. Om så ej sker förlorar Kunden rätten att begära ersättning, att häva uppdraget samt att göra gällande någon annan påföljd som grundar sig på felet eller störningen.

Motsvarande ansvarsbegränsningars om följer enligt dessa bestämmelser skall också gälla för Bolagets vid var tid anlidade innehållsleverantörer avseende kursinformation respektive andra av Bolaget anlidade externa leverantörer av information.

Kunds uppgiftsskyldighet

Det åligger kunden att på begäran av Bolaget lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra de skyldigheter som åligger institutet enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

Avräkning

För den händelse någon av parterna skulle försättas i konkurs eller företagsrekonstruktion skulle beslutas för Kunden, enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, ska samtliga utestående förpliktelser med anledning av handel med finansiella instrument mellan parterna avräknas mot varandra genom slutavräkning per den dag sådan händelse inträffar. Vad som efter sådan slutavräkning tillkommer ena parten är omedelbart förfallet till betalning.

Legal Entity Identifier (LEI)

Legal Entity Identifier (LEI) är en global identifieringskod för företag och andra organisationer som har introducerats på G20-ländernas initiativ. Enligt gällande EU-reglering ska juridiska personer ha en LEI kod för att kunna göra en värdepappers-transaktion. Om sådan kod inte finns får institutet inte utföra transaktionen åt kunden.

Banker och värdepappersbolag kommer därför kräva att företag, föreningar, stiftelser samt i en del fall enskilda firmor m.fl. har en LEI för att kunna göra en värdepapperstransaktion.

För att göra derivataffärer har krav på LEI redan införts. För att göra andra värdepappers-transaktioner införts kravet från den 3 januari 2018.

Den kund som behöver skaffa en LEI kan vända sig till någon av de leverantörer som finns på marknaden. Via denna länk hittar du godkända institutioner för det globala LEI-systemet http://www.lei.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf.

En avgift tas ut när man skaffar en LEI. Vid handel i derivat behövs man även betala en årlig förnyelseavgift. Hur hög avgiften är framgår av den prislista som finns hos varje leverantör.

Mer information om kravet på en LEI finns bl.a. på Bolagets hemsida och Finansinspektionens hemsida www.fi.se

Insättningsgaranti och investerarskydd

Till depå och ISK kopplat konto omfattas av den statliga insättningsgarantin enligt beslut av Riksgälden.

Varje Kund har rätt till ersättning för sin sammanlagda kontobehållning i Bolaget med ett belopp som motsvarar högst 950 000 kronor. Riksgälden betalar ut ersättningen inom 7 arbetsdagar från den dag institutet försattes i konkurs eller Finansinspektionen beslutade att garantin ska träda in.

Utöver detta belopp kan kontohavare enligt lag under vissa förutsättningar få ersättning för vissa insättningar som hänförs till särskilt angivna händelser, t.ex. försäljning av privatbostad, avgångsvederlag och försäkringsersättning, med högst 5 miljoner kronor. En längre tid för utbetalning kan då aktualiseras.

Följande kontohavare, eller utländska motsvarigheter, kan trots vad som anges ovan inte få ersättning från garantin: banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, understödsföreningar, finansiella institut enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, värdepappersfonder eller alternativa investeringsfonder, pensionsfonder, landsting, kommuner eller statliga myndigheter.

Enligt lagen (1999:158) om investerarskydd har kunden, om denne i händelse av institutets konkurs inte skulle få ut sina finansiella instrument hos institutet, rätt till särskild ersättning med ett belopp som föreskrivs i lag, vilket per den 1 juli 2009 uppgår till högst 250 000 kr. Nämnda ersättning kan även innefatta medel som institutet tagit emot med redovisningskyldighet. Kund som vill ha ersättning ska senast ett år från dagen för konkursbeslutet framställa sitt krav till Riksgälden, som efter prövning betalar ut ersättning.

Mer information om insättningsgarantin och investerarskyddet finns på www.insattningsgarantin.se

Avgifter m.m.

För förvaring samt för övriga tjänster enligt dessa bestämmelser uttages avgifter enligt vad Bolaget meddelat Kunden vid ingående av avtal eller senare på sätt som anges i punkt "Meddelande m.m." nedan. Om priset för en enskild åtgärd inte anges i prislistan eller i separat ingånget avtal, har Bolaget rätt att debitera skäliga avgifter som har samband med åtgärden.

Uppllysning om vid var tid gällande avgifter kan på begäran erhållas hos Bolaget.

Kunden ska ersätta Bolaget kostnader och utlägg som har samband med Bolaget uppdrag enligt dessa bestämmelser samt kostnader och utlägg för att bevaka och driva in Bolaget fordran hos Kunden.

Avgifter, kostnader och utlägg debiteras anslutet konto i svenska kronor om inte institutet meddelar annat.

Ränteberäkning

För det fall Bolaget har rätt att påföra Kunden ränta ska ränta utgå för varje dag, varunder beloppet utestår obetalt, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta procentenheter.

Meddelanden m.m.

Meddelande från Bolaget

Bolaget äger rätt att tillhandahålla information till Kunden via institutets internettjänst eller e-post till av Kunden angiven e-post adress eller via annan elektronisk kommunikation när Bolaget bedömer att tillhandahållandet via e-post är lämpligt.

Meddelande som avsänts av Bolaget med rekommenderat brev eller vanligt brev ska anses ha nått Kunden senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som Kunden uppgivit.

Meddelande genom institutets internettjänst, e-post eller annan elektronisk kommunikation ska anses ha kommit Kunden tillhanda vid avsändandet om det sänts till av Kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om ett sådant meddelande når Kunden på icke normal kontorstid i Sverige ska meddelandet anses ha kommit mottagaren tillhanda vid början av påföljande bankdag.

Meddelande till Bolaget

Kunden kan lämna meddelanden till Bolaget via Bolagets internet- eller telefontjänst eller genom att skicka brev. Meddelande från Kunden till Bolaget ska ställas till den adress som anges i på första sidan av dessa bestämmelser, såvida Bolaget inte begärt svar till annan adress. Kunden kan endast lämna meddelande till institutet via e-post efter särskild överenskommelse med institutet.

Meddelande från Kunden ska anses ha kommit Bolaget tillhanda den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. Även i annat fall ska institutet anses ha fått meddelandet från kunden om kunden kan visa att meddelandet skickats på ett ändamålsenligt sätt. I sådant fall ska institutet anses ha fått meddelandet den bankdag kunden kan visa att institutet borde fått det.

För meddelande avseende reklamation och hävning med anledning av kommissionsuppdrag som konsument lämnat i egenskap av icke professionell kund enligt Bolagets kategorisering enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, gäller att meddelande kan göras gällande om Kunden kan visa att det skickats på ett ändamålsenligt sätt, även om det försejats, förvanskats eller inte kommit fram. Kunden ska dock, om denne har anledning att anta att Bolaget inte fått meddelandet eller att det förvanskats, skicka om meddelandet till Bolaget.

Vad gäller handel med finansiella instrument, se Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

Utlämnande av uppgift till annan, behandling av personuppgifter, inspelning av samtal m.m.

Oavsett vad som följer på andra ställen i dessa Allmänna Villkor eller i andra avtal kopplade till dessa Allmänna Villkor behandlar Bolaget personuppgifter i enlighet med principerna i denna punkt.

Bolaget tar in och behandlar personuppgifter för att efterleva bindande regelverk för bland annat värdepappersverksamhet, att motverka penningtvätt och terrorisfinansiering samt att motverka marknadsmissbruk och insider handel. Dessutom behandlas personuppgifter för att kunna ta emot och utföra order, avveckla värdepappersaffärer, upprätta värdepapperskonton samt skicka information till kunder rörande de affärer de gjort med Bolaget.

De regelverk rörande värdepappersverksamhet som Bolaget lyder under kräver att Bolaget spelar in och bevarar telefonsamtal, såväl fasttelefon som mobiltelefon, och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till en transaktion exempelvis i samband med att Kunden lämnar Bolaget uppdrag om handel eller instruktioner avseende Kundens Depå och anslutna konton. Kommunikation via Bloomberg och e-post sparas på icke-manipulerbart medium.

Ljudinspelningar av konversationer med en viss Kund kan sökas fram baserat på bland annat samtalstid, telefonnummer och Paretoanställd som deltog i samtalet.

E-post och Bloomberg-kommunikation kan sökas fram utifrån tid, namn, användaridentiteter och ord som finns i meddelandet. Kundkommunikationen kan granskas av Pareto Compliance-avdelningen för kontrolländamål.

De huvudsakliga syftena med Bolagets behandling av personuppgifter är kundadministration, fakturering och efterlevnad av de förpliktelserna för utförande eller uppdrag för och genomförande av avtal Bolaget har med Kunden. Grunden för behandling av personuppgifter är lagstadgade skyldigheter, liksom att sådan behandling är nödvändig för utförandet av ett avtal med eller tillhandahållande av en tjänst till Kunden. Bolaget kommer annars att behandla personuppgifter i den utsträckning det är nödvändigt eller tillåtet enligt gällande lagstiftning eller i den utsträckning Kunden har samtyckt till sådan behandling. Bolaget har även ett berättigat intresse att ge Kunden information om liknande tjänster och produkter från bolag i Paretoconcernen som kan vara av intresse för Kunden, för att genomföra profilering vid exempelvis genomförande av marknadsföringsåtgärder eller övervakning av transaktioner för att upptäcka bedrägerier. Kunden kan under upprättandet av kundförhållandet eller efterföljande därav ha samtyckt till att ta emot elektronisk kommunikation från Bolaget eller annat bolag i Paretoconcernen eller bolag som Bolaget samarbetar med. Bolaget kommer i så fall att skicka information baserat på det samtycke som Kunden avgivit vid den tiden. Bolaget använder även telefon, e-post, SMS och andra digitala kommunikationskanaler i sin marknadsföring. Sådan marknadsföring sker i enlighet med gällande lagstiftning vid en viss tidpunkt. Om Kunden inte vill ta emot sådan kommunikation kan Kunden avstå från sådan kommunikation genom att meddela Bolaget detta vid det tillfälle Kunden önskar.

Bolaget är personuppgiftsansvarig men har uppdragit åt sitt moderbolag, Pareto Securities AS, att vara registeransvarig för de registrerade personuppgifterna. Alla uppgifter hålls konfidentiella och behandlas i enlighet med gällande lag.

Personuppgifterna kommer endast att lämnas ut till tredje part när (i) Bolaget är juridiskt skyldig att göra det, till exempel vid rapportering om misstänkta transaktioner eller när upplysningar beställs av myndigheter, (ii) Bolaget ingått avtal med annat institut och om det av lag, föreskrift, beslut, mellanstatligt avtal eller avtal med myndighet medför skyldighet för sådant Bolaget att lämna ut

sådan kunduppgift eller för tredje parts institut att inhämta sådan uppgift från Bolaget, (iii) Bolaget gör det till svenskt eller utländskt värdepappersinstitut, depåförande tredjepart, clearingorganisation eller motsvarande i syfte att möjliggöra eller förenkla hanteringen av Kundens order, (iv) upplysningar till företag internt inom Pareto-concernen är nödvändigt för att utföra vårt avtal med eller att tillhandahålla vår service till Kunden, såväl som om sådan information är nödvändig för andra att uppfylla koncernbaserade förvaltnings-, kontroll- och / eller rapporteringskrav, (v) upplysningar är nödvändig för att delta i Bolagets eller Paretoconcernens intressen i alla tvister, (vi) Kunden samtycker till offentliggörande eller (vii) det är nödvändigt i samband med driften av Paretos IT-system. Bolaget kan även, till följd av svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut och/eller Bolaget avtal med svensk/utländsk myndighet, handelsregler eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldigt att till annan lämna uppgift om Kundens förhållanden enligt dessa bestämmelser. Det åligger Kunden att på begäran av Bolaget tillhandahålla den information, inkluderande skriftliga handlingar, som Bolaget bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Kunden kan begära tillgång, korrigerig eller radering av personuppgifter. En sådan begäran ska göras till PSComplianceStockholm@paretosec.com. Bolaget har skyldighet att svara på begäran om tillgång eller insyn så snart som möjligt dock senast 30 dagar efter mottagandet av begäran. Vissa undantag gäller för tillgång till personlig information, t.ex. i händelse av att sekretess är nödvändig för utredning av brott eller om informationen endast ingår i ett internt dokument som inte är tillgängligt för andra. Rätten att få tillgång till ytterligare gäller inte om informationen endast används för historiska eller vetenskapliga ändamål och användningen inte har någon direkt betydelse för den aktuella personen.

Kunden har rätt att begära begränsning av behandlingen och rätten till dataportabilitet (rätten att få dina personuppgifter överförda från en tjänsteleverantör till en annan). Som noterat ovan är Bolaget skyldigt att hålla kundkommunikation på manipulationssäkra plattformar. Denna skyldighet innebär att Bolaget både juridiskt och fysiskt inte kan radera personuppgifter under den obligatoriska lagringsperioden.

Kunden har rätt att lämna in ett klagomål till den behöriga dataskyddsmyndigheten, som kan vara tillsynsmyndighet i Kundens bosättningsland eller arbetsort, om Kunden anser att dennes personliga databehandling bryter mot gällande lagstiftning. Den behöriga myndigheten för Paretoconcernen är den norska dataskyddsmyndigheten. P.O. Box 8177 Dep., 0034 Oslo, eller skickas via e-post till postkasse@datatilsynet.no.

För mer information om vilka personuppgifter Pareto samlar, hur uppgifterna används, hur uppgifterna skyddas, hur länge uppgifterna hålls och information till tredje part, hänvisas till Paretos "[Privacy notice](#)".

Vänligen kontakta PSComplianceStockholm@paretosec.com om du har några frågor i relation till Bolagets personuppgifter.

Redovisning

För transaktioner som företas av Bolaget för Kundens räkning äger Bolaget rätt att tillhandahålla elektronisk avräkningsnota. Redovisning för depå, ISK och anslutna konton lämnas - om inte särskilt avtal träffats om annat - minst en gång per år, såvida inte en sådan översikt har tillhandahållits i något annat regelbundet utdrag. Bolaget har rätt att erhålla ersättning för redovisning, avräkningsnotor eller utdrag som inte lämnas elektroniskt.

Kunden avsäger sig rätten att från Bolaget erhålla årsberättelse eller halvårsredogörelse för fonder som innehas på depå eller ISK.

Bolaget ansvarar inte för riktigheten av information om värdepapper, som inhämtats av Bolaget från extern informationslämnare.

Felaktig förteckning i depå eller ISK

Om Bolaget av misstag eller på grund av felaktiga instruktioner från Kund eller annan skulle förteckna värdepapper i Kundens depå eller ISK eller sätta in medel på till depå eller ISK anslutet konto, äger Bolaget korrigera förteckningen eller insättningen i fråga. Om Kunden förfogat över av misstag förtecknade värdepapper eller insatta medel, ska Kunden snarast möjligt till Bolaget återlämna värdepapperen eller återbetala de medel som erhållits vid avyttringen eller insättningen. Om Kunden underlåter detta äger Bolaget rätt att, vid Kundens förfogande över värdepapper, köpa in värdepapperen i fråga och belasta Kundens konto med vad som erfordras för betalning av Bolaget fordran i anledning härav samt, vid Kundens förfogande över medel, belasta Kundens konto med beloppet i fråga.

Om Bolaget vidtagit korrigerig enligt ovan, ska Bolaget utan dröjsmål underrätta Kunden därom. Kunden äger inte rätt att ställa några krav gentemot Bolaget med anledning av sådana misstag.

Vad som angetts i de två föregående styckena gäller även när Bolaget eljest förtecknat värdepapper i depå, ISK eller satt in medel på anslutet konto, som rätteligen inte skulle ha tillkommit Kunden.

Avstående från uppdrag m.m.

Bolaget förbehåller sig rätt att avsäga sig uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende svenskt finansiellt instrument registrerat hos värdepapperscentral, exempelvis Euroclear Sweden inom fem, och för övriga svenska värdepapper samt för utländska finansiella instrument inom femton, bankdagar efter det att värdepapperen mottagits av Bolaget. För utlämnande/ överföring av värdepapperet i fråga gäller därvid vad som nedan i punkt "Uppsägning" nedan anges om utlämnande/överföring vid uppsägning.

Uppsägning

Om inte annat sägs om uppsägning i dessa bestämmelser ska uppsägning av hela eller delar av avtal mellan Bolaget och Kunden sägas upp enligt nedan. Om uppsägning enbart sker av delar av dessa bestämmelser ska de delar som inte sagts upp kvarstå oförändrade.

Bolaget kan säga upp hela eller delar av dessa bestämmelserna per brev till upphörande två månader efter det att Kunden enligt punkten "Meddelanden m.m." ovan ska anses ha fått meddelandet.

Kunden kan säga upp avtalet på de sätt som framgår enligt punkten "Meddelanden m.m.". (dvs. via internetbanken/telefonbanken, per brev eller via e-post eller via annan elektronisk kommunikation efter särskild överenskommelse) till upphörande en månad efter det Bolaget enligt samma punkt ska anses ha fått meddelandet.

Vid dessa bestämmelserns hela eller partiella upphörande ska parterna genast reglera samtliga sina förpliktelser enligt dessa bestämmelser, för Kunden inbegripande bland annat en skyldighet att avvyttra eller flytta sina finansiella instrument till annat institut om relevant. Dessa bestämmelser gäller dock i tillämpliga delar intill dess part fullgjort samtliga sina åtaganden gentemot motparten. Vidare får envar av Bolaget och Kunden säga upp uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende visst värdepapper på samma villkor som anges ovan.

Oavsett vad som sagts i föregående stycke får part säga upp dessa bestämmelser med omedelbar verkan om motparten väsentligen brutit mot avtalet eller mot värdepappersrättslig lag, förordning, föreskrift eller andra regler som gäller för handel vid utförandeplats eller om part försätts i konkurs, blir föremål för företagsrekonstruktion, inställts sina betalningar eller annars kan anses vara på obestånd. Härvid ska varje avtalsbrott, där rättelse trots anmaning härom inte snarast möjligt vidtagits, anses som ett väsentligt avtalsbrott. Bolaget får även säga upp dessa bestämmelser med omedelbar verkan vid förändringar beträffande Kundens skatterättsliga hemvist som medför att Bolaget inte längre kan fullgöra sin skyldighet att för Kundens räkning vidta åtgärder beträffande skatt enligt vad som anges i avsnitt F. i avdelning III A ovan eller att fullgörandet av sådan skyldighet avsevärt försämrats.

Vid dessa bestämmelserns upphörande ska Bolaget till Kunden utlämna/överföra samtliga på depå eller ISK registrerade pengar eller värdepapper eller - om uppsägningen avser visst värdepapper - detta värdepapper. Kunden ska lämna skriftliga anvisningar till Bolaget om utlämnandet/överföringen. Om inte sådana anvisningar lämnats inom sextio kalenderdagar efter den dag dessa bestämmelser enligt uppsägningen upphört eller om utlämnandet/överföringen inte kan ske enligt av Kunden lämnade anvisningar, får Bolaget

- beträffande värdepapper i dokumentform, om hinder inte föreligger mot utlämnande på grund av lag eller avtal, på betryggande sätt och på bekostnad av Kunden översända värdepapperen under adress som är känd för Bolaget,

- beträffande finansiellt instrument som registreras enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument; för Kundens räkning öppna Vp-konto eller motsvarande hos värdepapperscentral och till sådant konto överföra de finansiella instrumenten samt

- beträffande annat värdepapper än ovan nämnda samt värdepapper i dokumentform om försändelse visat sig vara obeställbar; på det sätt Bolaget finner lämpligt försälja eller på annat sätt avveckla värdepapperen ävensom, om värdepapperen saknar värde, låta förstöra respektive avregistrera dessa. Ur inflytande köpeskillning får Bolaget göra sig betald för vidtagna åtgärder samt för kostnaderna för avvecklingen. Eventuellt överskott utbetalas till Kunden, medan eventuellt underskott omgående ska ersättas av Kunden.

- beträffande pengar på depån och anslutna konton; betala ut till annat konto tillhörande kunden eller för kundens räkning.

Begränsning av åtaganden och förhållande till andra avtal

Bolaget är inte skyldigt att vidta andra åtgärder än vad som anges i dessa bestämmelser, om inte särskilt avtal därom skriftligen träffats. Vad som uttryckligen anges i sådant särskilt avtal ska gälla före dessa bestämmelser.

För det fall Kunden har beställt tjänster från annan leverantör än Bolaget som är integrerade i Kundens depå/konto eller ISK antingen genom onlinelösning eller

annat ska Kunden, om inte annat är skriftligen överenskommet, ersätta sådana tredje part särskilt samt, vid eventuell uppsägning av tjänst, hantera sådan uppsägning direkt med tredje part. Bolaget har inget ansvar för sådan uppsägning eller annars för sådana tjänster.

Reklamationer och hävning

Kunden ska granska avräkningsnota eller motsvarande redovisning om uppdragets utförande samt bevaka att sådan erhålls.

Kunden ska påtala eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota, att avräkningsnota uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande, och kunden ska omgående underrätta Bolaget om detta (reklamation).

Om Kunden vill begära hävning av ett utfört köp- eller säljuppdrag ska detta framföras uttryckligen till Bolaget omgående och i samband med att felet eller bristen påtalas.

För utfört kommissionsuppdrag lämnat av en konsument som av Bolaget kategoriserats som icke-professionell kund för tjänsten ifråga gäller dock att begäran om hävning får framföras till Bolaget utan dröjsmål och att begäran om annat pris får framföras till Bolaget inom skälig tid efter det att Kunden insåg eller borde ha insett de omständigheter som ligger till grund för den aktuella begäran.

Om reklamation eller begäran om hävning eller annat pris inte lämnas inom tid som anges ovan förlorar Kunden rätten att begära ersättning, häva utfört uppdrag eller kräva andra åtgärder från Bolaget sida.

Begränsning av Bolaget ansvar

I tillägg till de begränsningar av Bolagets ansvar som överenskommit på annat sätt gäller följande begränsningar av Bolagets ansvar.

Bolaget är inte ansvarigt för skada som beror av svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Bolaget självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Bolaget svarar inte för skada som orsakats av, svensk eller utländsk, utförandeplats, depåförande tredjepart, värdepapperscentral, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som Bolaget eller depåförande tredjepart med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av Kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovannämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Bolaget svarar inte för skada som uppkommer för Kunden eller annan med anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot Bolaget beträffande finansiella instrument.

Bolaget ansvarar inte för indirekt skada, om inte den indirekta skadan orsakats av Bolaget grova vårdslöshet. Begränsningen gäller inte heller vid uppdrag som lämnats av konsument om den indirekta skadan orsakats av institutets vårdslöshet. Vid direkt eller indirekt skada som uppkommit vid kommissionsuppdrag i förhållande till konsument ankommer det på institutet att visa att skadan inte uppkommit på grund av institutets vårdslöshet.

Föreligger hinder för Bolaget, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra åtgärd enligt dessa bestämmelser eller köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om Bolaget till följd av sådan omständighet är förhindrad att verkställa eller ta emot betalning/ leverans, ska Bolaget respektive Kunden inte vara skyldig att erlagga ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av Bolaget, om det varit normalt aktsamt.

Villkorsändring

Ändringar av dessa bestämmelser eller Bolagets avgifter ska ha verkan gentemot Kunden två månader efter det att Kunden enligt punkten "Meddelanden" nedan ska anses ha mottagit meddelande om ändringen. Om Kunden inte godtar ändringen har han rätt att inom nämnda tid uppsäga Depå-/kontoavtalet enligt dessa bestämmelser till upphörande utan iakttagande av i punkten "Reklamation och hävning" ovan nämnd uppsägningstid.

Tillämplig lag

Tolkning och tillämpning av dessa villkor och Bolaget särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order ska ske enligt svensk rätt.